

# DIAMANT

een tragikomedie van

LODE POOLS

## JULLIE WILLEN DIT WERK OPVOEREN?

---

Hoe geraken jullie aan tekstbrochures?

- Jullie vragen schriftelijk een losbladige tekstbrochure bij:  
LODE POOLS, Kerkstraat 21, 3560 Lummen.
- Hiermee kopiëren jullie zelf het gewenste aantal exemplaren.

Of elektronisch

Jullie vragen de tekstbrochure aan op het mailadres  
vtadigitaal @ gmail.com

## TOELATING TOT OPVOERING?

---

Neem vooraf contact op met:de auteur

en met SABAM, Aarlenstraat 75-77, 1040 Brussel.

## PERSONAGES

-----

|                                                |             |
|------------------------------------------------|-------------|
| FIEL VAN GESTEL, ex-handlanger                 | ( 79 jaar ) |
| ROZEKE, zijn vrouw                             | ( 79 jaar ) |
| JOHAN, hun zoon, dierenarts                    | ( 55 jaar ) |
| ANGELE, vriendin van Johan                     | ( 40 jaar ) |
| FERNAND, schoonzoon van Fiel en Rozeke, bakker | ( 50 jaar ) |
| BETTY, dochter van Fiel en Rozeke              | ( 50 jaar ) |
| GRAZIELLA, de dochter van Fernand en Betty     | ( 20 jaar ) |
| BURGEMEESTER JENNES                            | ( 50 jaar ) |
| DOKTER MUYLDERMANS                             | ( 30 jaar ) |
| LUTGARD KRAYWINKEL, een buurvrouw              | ( 40 jaar ) |

## DECOR

-----

Het decor bestaat uit twee verschillende kamers.

Op de voorgrond is er de woonkamer.

Deze bestaat uit twee hoeken: links een zithoek, rechts een eethoek.

Links is er een deur naar de gang, rechts een deur naar de achterkeuken en de tuin.

Wat hoger gelegen hebben wij in de achtergrond de slaapkamer. Als meubilering staat er een bed, een nachtkastje, een stoel en een toilettafeltje.

In de achterwand is er een dubbele deur naar het balkon.

Links bevindt zich een deur naar de badkamer.

Links bevindt er zich ook een korte trap van de woonkamer naar de wat hoger gelegen slaapkamer.

Alles wijst erop, dat wij te doen hebben met eenvoudige, weinig bemiddelde mensen op leeftijd.

## EERSTE TAFEREEL

-----

( Avond. Fiel zit lichtjes te soezen. Rozeke drinkt melk. )

ROZEKE- Daarstraks in de hof had ik het te warm, en nu heb ik ineens last van koude voeten.

( Fiel soest rustig verder. )

ROZEKE- Fiel?

FIEL- ( Hoort niet meer zo best ) Wat is 't?

ROZEKE- Ik vroeg, of jij geen last hebt van koude voeten.

FIEL- Bijlange niet!

ROZEKE- Ik wel!

FIEL- Jij wast je voeten veel te dikwijls. Ik was de mijne één keer per week,... als ik er aan denk.

ROZEKE- Ik riek het.

FIEL- Voeten moeten wat rieken.

ROZEKE- Hoelang heb jij die sokken al aan?

FIEL- Van toen ik opstond deze morgen.

ROZEKE- Hoeveel dagen al?

FIEL- Dat weet ik niet. Gewoonlijk doe ik propere aan, als ik mijn voeten heb gewassen.

ROZEKE- ... We hebben weer een schone dag beleefd.

FIEL- Wat zeg je?

ROZEKE- Dat wij weer een schone dag hebben beleefd!

FIEL- Ja, de hele namiddag in de hof onder de lindeboom.

ROZEKE- Op "onze" bank!

FIEL- Toen ik die indertijd had gemaakt, vond jij ze maar niks. "Schots en scheef," zei jij. Maar wij hebben er toch veel deugd aan beleefd.

ROZEKE- Ja. Vroeger konden wij van daaruit naar onze bloemekes kijken.

FIEL- En nu naar het onkruid,... sinds mijn rug niet meer mee wil.

- ROZEKE- Mij noemde jij altijd je "schoonste bloemeke".
- FIEL- ( Plagerig ) Dat was om jou content te stellen.
- ROZEKE- Jij was altijd blij, als ik mijn zomerkleren voor de dag haalde.
- FIEL- Van eigen! Dan was er schoon weer op komst... Da's lang geleden, waar jij van klapt. Tegenwoordig zijn er zo geen zomers meer.
- ( Fiel nipt van zijn borrel. )
- ROZEKE- Jenever! Ik begrijp niet, hoe jij zoiets kunt binnenkrijgen!
- FIEL- Dat is van het beste wat er bestaat! Spijtig dat ik er iedere avond maar één meer mag drinken... Die fluitjesmelk van jou zou ik ook voor geen geld kunnen binnenkrijgen.
- ROZEKE- Ze is heel lekker, met al die canderel erin.
- FIEL- Vroeger thuis op de boerderij... de melk die vers uit de uier van de koe kwam, dat was melk!
- ROZEKE- Dat zal jij nog weten! Dat is meer dan zestig jaar geleden.
- FIEL- 't Is precies, of het gisteren was.
- ROZEKE- ( Geamuseerd ) "Fiel met zijn koeike," noemden ze jou.
- FIEL- Jij bent maar goed geweest met die Fiel... al die jaren! Stel je eens voor, dat jij mij nooit waart tegengekomen.
- ROZEKE- ( Geamuseerd ) Dan had ik iemand anders getroffen, misschien wel een heel rijke. Ene die elke avond zijn voeten waste.
- FIEL- Misschien zat jij dan nu in een peekeshuis... bij de nonnen!
- ROZEKE- Dat was nog iets voor jou!
- FIEL- Ja, iedere dag een koppel jonge verpleegsterkes aan mijn lijf!
- ROZEKE- Of een ouwe non!
- FIEL- Een met een moustache!
- ROZEKE- Wij mogen van geluk spreken, dat wij al die jaren zijn kunnen blijven.
- FIEL- In ons eigen huis! Weet jij nog, dat ik hier volop aan het verbouwen was? En dat jij toen moest helpen metser-

dienen?

ROZEKE- Of ik dat nog weet! Ik was toen in verwachting van onze Betty. Ik moest iedere keer met twee pakskes de ladder op!

FIEL- ( Geamuseerd ) Dat was je eigen schuld!

ROZEKE- Wie had mij dat gelapt?

FIEL- En wie had er mij om gevraagd?

ROZEKE- Ik niet!

FIEL- Als jij mij nog maar zag, was jij al zo zot als een deur!

ROZEKE- Dat waren anderen!

FIEL- Jij liep de hele tijd achter mij aan! Ik kon niet anders, dan je af en toe al eens vastpakken!

ROZEKE- ( Plots ernstiger ) ... Denk jij nooit aan later?

FIEL- Hoe bedoel jij?

ROZEKE- Ooit zal een van ons getweeën er niet meer zijn.

FIEL- Waar jij nu al aan denkt!

ROZEKE- Wij zijn bijkans tachtig.

FIEL- En dan? De oude dokter Muyldermans zegt altijd, dat wij allebei honderd jaar worden.

ROZEKE- Dat zegt hij tegen al zijn klanten.

FIEL- Allebei hebben wij nog twintig jaar te goed. Zolang ik nog iedere avond mijn borrel kan drinken, krijgen ze mij er niet onder.

ROZEKE- Wat zou ik toch kunnen doen aan die koude voeten?

FIEL- Steek ze straks maar eens tegen de mijne.

ROZEKE- ( Geamuseerd ) Vroeger moest ik je dat niet vragen.

FIEL- Jonge meisjes zouden het mij nu nog niet moeten vragen!

( Er wordt gebeld. )

ROZEKE- Fiel, de bel!

FIEL- Hè?

ROZEKE- De bel van de voordeur!

FIEL-       Wie moet er hier nu nog zijn op dit uur? Kennissen komen gewoonlijk langs de achterdeur.

( Fiel gaat opendoen. Hij komt terug met burgemeester Jennes en Lutgard Kraywinkel. )

JENNES-     Goedenavond!

LUTGARD-    ( Enthousiast ) Kennen jullie deze mijnheer?

ROZEKE-     Vroeger kende ik hier nogal wat mensen. Maar de laatste jaren komen wij niet zo veel meer op straat, hè Fiel.

FIEL-       Wat zou ik daar nog gaan doen? Het jonge vrouwvolk beziet mij toch niet meer.

LUTGARD-    Dit is onze burgemeester! Mijnheer Jennes!

ROZEKE-     ( Onder de indruk ) Och god!

( Vlug komt Rozeke recht. )

JENNES-     Blijf toch zitten, mevrouwtje!

ROZEKE-     Geef mijnheer de burgemeester jouw zetel, Fiel!

JENNES-     Ik neem hier wel een stoel! Lutgard heeft er al een klaarstaan.

ROZEKE-     Heeft Fiel hem wel afgeveegd na het eten?

JENNES-     ( Joviaal ) Zo nauw kijken wij niet.

ROZEKE-     Dat is nu het laatste, waar wij ons aan verwachtten, hè Fiel!

LUTGARD-    Ik was aan het poetsen op het OCMW. Mijnheer de burgemeester kwam mij daar vragen, of ik jullie goed kende. Ik zei: "Fiel en Rozeke zijn toch mijn naaste geburen! Ik kom daar iedere avond!" Toen vroeg hij, of hij vanavond eens mocht meekomen.

ROZEKE-     En wij hebben geen bier in huis! Ik zal mijnheer de burgemeester een taske koffie opgieten!

JENNES-     Doe toch geen moeite, mevrouwtje.

ROZEKE-     Jawel!

LUTGARD-    Ik doe het! Ik ben hier thuis!

( Meteen is Lutgard al aan het werk in de kookhoek. )

ROZEKE-     Maak hem maar goed straf voor mijnheer de burgemeester.

JENNES-     Jullie zaten hier samen wat gezellig te babbelen?

ROZEKE- Wat zouden wij anders al doen, hè Fiel?

FIEL- Wat zegt hij?

ROZEKE- Mijnheer de burgemeester vroeg, of wij hier wat zaten te babbelen.

FIEL- Wat zouden wij anders al doen?

ROZEKE- Dat zei ik ook juist... Onze Fiel is nogal hardhorig, vooral aan de rechterkant.

JENNES- ( Vriendelijk ) Aan iedereen mankeert er wat.

FIEL- Wat zegt hij?

ROZEKE- Dat iedereen wel wat mankeert!

LUTGARD- Jij kan misschien wat luider spreken, mijnheer de burgemeester.

JENNES- Ik zal eraan denken.

ROZEKE- Neem de zondagse tassen, Lutgard.

JENNES- Dat is toch niet nodig, mevrouwtje.

ROZEKE- Jawel!

LUTGARD- Rozeke wil nog altijd alles schoon in orde hebben, hè Rozeke? En zij kookt nog iedere dag zelf haar potje, mijnheer de burgemeester.

JENNES- Jullie kunnen toch profiteren van de warme maaltijden van het OCMW.

LUTGARD- Dat heb ik hen al zo dikwijls gezegd.

ROZEKE- Dat is niks voor menskes lijk wij.

JENNES- En waarom niet?

ROZEKE- Warm eten van het OCMW! Dat is meer voor het chik volk.

JENNES- Het OCMW organiseert dat juist voor mensen lijk jullie. Jullie moeten hiervan profiteren!

ROZEKE- Wij doen maar verder, lijk wij al mijn leven hebben gedaan.

JENNES- Voor de prijs moeten jullie het niet laten, die maaltijden zijn spotgoedkoop.

ROZEKE- ( Glimlachend ) Onze Fiel is nog altijd content van mijn keuken, hè Fiel?

FIEL- Ja, aan eten ben ik een gemakkelijke.



- ROZEKE- Dat is echt waar, mijnheer de burgemeester. Ik moet onze Fiel nog voor de eerste keer horen reclameren.
- FIEL- Wie honger heeft, laat zijn eten niet staan.
- LUTGARD- Ik ben maar bang, Rozeke, dat jij op een dag eens gaat vergeten het vuur af te zetten.
- ROZEKE- Dat is mij nog nooit overkomen.
- FIEL- En ik ben er ook nog, om haar in het oog te houden.
- ROZEKE- Ja, zolang ik met het eten bezig ben, is onze Fien niet van mij weg te houden. Hij moet op tijd en stond de deksels van de kastrollen eens kunnen opheffen.
- FIEL- En eens kunnen proeven!
- ROZEKE- Dat ook natuurlijk!
- LUTGARD- Wat heb jij gereedgemaakt vanavond?
- ROZEKE- Gekookte patatten met rolmops.
- LUTGARD- Ik dacht, dat jouw maag geen rolmops meer kon verdragen?
- ROZEKE- Onze Fiel heeft dat al eens gaarne.
- FIEL- Tonnen rolmops heb ik gegeten van mijn leven.
- ROZEKE- Zolang de kinderen nog naar school gingen, hadden wij het hier niet zo breed. En een haringske of een rolmops was nog te betalen in die tijd.
- LUTGARD- ( Wat enthousiast ) Jullie raden nooit, waarom mijnheer de burgemeester vanavond hier is.
- ROZEKE- ( Onzeker ) Er is toch niks aan de hand? Wij moeten toch niet uit ons huis?
- JENNES- ( Lachend ) Hoe kom je daar bij?
- ROZEKE- Een tijdje geleden vertelde onze Betty ons over een weduwe met drie kinderen, die uit haar huis moest. De gemeente ging daar een parking aanleggen, voor de mensen die gingen zwemmen. Van toen af ben ik niet meer gerust.
- JENNES- Ter wille van het algemeen nut, moeten wij al eens iemand ontrieven.
- ROZEKE- ( Bang ) Toch hun huis niet afpakken!
- JENNES- Jullie moeten niet ongerust zijn, mevrouwtje. Jullie moeten hier nooit uit jullie huis. De reden van mijn bezoek is van een gans andere aard.

- LUTGARD- Mag ik even passeren met de kopjes?
- JENNES- Doe gerust!... ( Glimlachend ) Hebben jullie echt geen idee, waarom ik hier ben?
- FIEL- Wat zegt hij, Rozeke?
- ROZEKE- Mijnheer de burgemeester vraagt, of jij weet waarvoor hij hier is.
- FIEL- Weet hij dat zelf dan niet?
- JENNES- ( Glimlachend ) Hoelang zijn jullie al getrouwd?
- ROZEKE- Dat weten wij maar al te goed, hè Fiel.
- FIEL- Zestig jaar!
- JENNES- ( Glimlachend ) En weten jullie, wat dit betekent?
- FIEL- Dat onze beste tijd allang voorbij is!
- JENNES- Dat jullie aan jullie diamanten bruiloft toe zijn! Dit komt maar heel zelden voor.
- LUTGARD- ( Wat enthousiast ) En daarom wil mijnheer de burgemeester dit vieren.
- JENNES- Natuurlijk! Zo'n gebeurtenis mogen wij niet onopgemerkt laten voorbijgaan!
- LUTGARD- Jullie gaan in de gazet komen!
- ROZEKE- Daarvoor zijn wij veel te oud en te lelijk!
- FIEL- Jij nog niet, maar ik wel!
- ROZEKE- Neen, neen, mijnheer de burgemeester. Dat van die diamanten bruiloft, vergeet dat maar!
- JENNES- Zo'n gelegenheid laat toch niemand voorbijgaan. Sla de gazetten maar eens open. Iedere dag staan ze vol gouden- en diamanten bruiloften.
- ROZEKE- Een gazet hebben wij al jaren niet meer. Onze ogen zien die kleine letterkes niet meer.
- FIEL- D'r stond ten andere niks meer in! Allemaal accidenten en vechtpartijen. En voor de rest een hoop miserie en leugens!
- JENNES- Ik zou mijn gazet niet kunnen missen.
- FIEL- Jij hebt ook meer verstand dan wij, jouw kop is veel dikker dan de mijne.
- LUTGARD- Suiker en melk, mijnheer de burgemeester?

- JENNES- Van allebei een beetje.
- LUTGARD- Hoe Fiel en Rozeke hun koffie willen, weet ik intussen.
- JENNES- ... Hoe hebben jullie mekaar destijds leren kennen?
- ROZEKE- Dat weet ik niet meer precies, dat is veel te lang geleden. Weet jij dat nog, Fiel?
- FIEL- Wat? Ik weet niet waarover jullie bezig zijn. Ik versta die meneer niet zo goed. Hij moet zijn mond wat verder opendoen.
- ROZEKE- Weet jij nog, waar wij mekaar vroeger hebben leren kennen?
- FIEL- Waar jij nu nog naar vraagt! Iets van voor de oorlog! De eerste kus, dat weet ik nog. Dat was in de maïs van Gust Gijbels, op een zondagnamiddag als jij terugkwam van het lof.
- LUTGARD- ( Geamuseerd ) Viel dat mee, Fiel?
- FIEL- Ik denk het wel, het had in ieder geval een hele tijd geduurd. Op weg naar huis achteraf, zijn wij nog moeten teruggaan naar die maïs. Rozeke had haar kerkboek daar laten liggen.
- LUTGARD- En jullie hebben die kus nog maar eens overgedaan?
- FIEL- Wat dacht jij? Met een kerkboek in de hand smaakt dat evengoed. Toen Rozeke thuiskwam, stond haar vader haar bij de hofhaag op te wachten. Hij dacht, dat zij onderweg verloren was gelopen.
- JENNES- ( Tot Rozeke ) Wat deed jouw vader van beroep?
- ROZEKE- Koolputter! En Fiel zijn vader had een boerderijke.
- FIEL- Een van twee keer niks.
- ROZEKE- Hij had een stukske grond, maar geen wei. Daarom moest Fiel altijd de koeien gaan hoeden langs de grachtkantten.
- JENNES- Hoeveel koeien waren dat?
- FIEL- Drie. Maar ik hoedde ze één na één.
- ROZEKE- ( Geamuseerd ) "Fiel met zijn koeike!" Als hij thuis voorbij kwam, had hij altijd dorst.
- JENNES- ( Glimlachend ) Gebeurde dat dikwijls?
- ROZEKE- Iedere dag.
- FIEL- ( Geamuseerd ) Die koeien wouen per se die kant uit.
- JENNES- En jij had daartegen geen bezwaar?

- FIEL- Zelfs een koe moet je op tijd en stond een plezier doen.
- JENNES- ( Tot Rozeke ) En jij ging Fiel dan iedere keer een glas bier dragen?
- ROZEKE- Water!
- FIEL- Als haar moeder het niet zag!
- ROZEKE- ( Geamuseerd ) Wij zijn nooit te ver gegaan, hè Fiel?
- FIEL- Neen! Dat ging moeilijk! Mijn koe had ons altijd in het oog!
- LUTGARD- Laat de koffie niet koud worden!
- ROZEKE- Op een dag stond ik hem weer op te wachten, maar Fiel kwam niet meer langs. Ik dacht: "Hij is ziek." Maar dat bleef maar duren.
- FIEL- ( Geamuseerd ) Dan is zij mij thuis komen zoeken.
- LUTGARD- Durfde jij dat, Rozeke?
- ROZEKE- Ik stond van ver te kijken, of hij daar nergens rondliep met zijn koeike. Toen vertelden ze mij, dat Fiel meeging met de metsers.
- FIEL- Ik was metserdiender geworden.
- JENNES- Hoe oud was jij toen?
- FIEL- Bijkans zestien. Omdat zij mij was misgelopen, ben ik haar de zondag daarna gaan opzoeken. Het was toen, dat wij die maïs hebben opgezocht.
- ROZEKE- Van dan af troffen wij mekander iedere zondag.
- JENNES- Jullie waren er vroeg bij.
- FIEL- ( Geamuseerd ) Een hete soep mag je nooit laten koud worden. Ik werkte toen ten andere al tien uren per dag. Zoveel kloppen ze tegenwoordig niet meer in een hele week!
- JENNES- ( Glimlachend ) Een burgemeester nog wel!
- FIEL- Dat is niet werken, wat jullie doen. De hele dag met je gat op een stoel zitten!
- LUTGARD- ( Glimlachend ) Op het gemeentehuis werken ze met hun verstand.
- FIEL- Als ze d'r hebben!
- ROZEKE- ( Vermanend ) Fiel!

JENNES- ( Glimlachend ) Ik kan daar tegen, mevrouwtje.

LUTGARD- Fiel moet al eens kunnen lachen, hè Fiel.

FIEL- Anders zou het leven maar triestig zijn!

JENNES- Over jullie gouden bruiloft heb ik niets teruggevonden in de paperassen van mijn voorganger.

ROZEKE- Dat klopt, hè Fiel!

FIEL- Ik heb hem weer niet verstaan. Hij doet zijn mond weer niet ver genoeg open.

ROZEKE- Dat wij onze gouden bruiloft niet hebben gevierd!

LUTGARD- Hun zoon Johan was toen juist aan het scheiden, hè Rozeke.

ROZEKE- Ja, daarvan hadden wij miserie genoeg aan onze kop.

JENNES- Gelukkig is dit nu allemaal vergeten.

ROZEKE- ( Betwijfelt dit ) Ik weet het niet.

FIEL- Wat hij zich in de plaats in huis heeft gehaald, zwijg mij daarover! Zo'n meubel geef je best direct mee met het groot huisvuil!

ROZEKE- ( Vermanend ) Fiel!

FIEL- 't Is toch waar, Rozeke!

( Er wordt geklopt. Graziëlla komt binnen via de achterdeur. )

LUTGARD- Graziëlla!

ROZEKE- Dat is onze kleindochter!

GRAZIELLA- Goedenavond, allemaal.

ROZEKE- Deze mijnheer ken jij toch?

GRAZIELLA- Ik zie hem vaker.

JENNES- Wij zijn klant bij haar ouders in de bakkerij.

GRAZIELLA- Ik breng de broden, oma.

ROZEKE- Dat is zo, als je oud begint te worden. Dan moeten ze je speciale broden bakken zonder zout.

FIEL- Ik weet niet, hoe jij dat binnenkrijgt.

ROZEKE- Jij moet dat gewoon zijn, hè Fiel. Dat is lijk jij met je jenever.

FIEL- Waar slaat dat nu op?

- ROZEKE- Allebei worden ze gemaakt van graan... Ja, ik sukkel al vijftientig jaar met mijn bloeddruk.
- JENNES- Erg is dat niet, mevrouwtje. Ik ben nog geen vijftig, en ik heb al hetzelfde aan de hand.
- GRAZIELLA- Ik leg het brood wel op zijn plaats.
- ROZEKE- Jij weet, waar het moet liggen.  
( Graziëlla verdwijnt in de achterkeuken. )
- JENNES- Naar ik heb gehoord, vrijt jullie kleindochter met onze nieuwe tandarts.
- ROZEKE- Ja, met Jeroen. Eigenlijk komt dat goed uit: hij tandarts en zij binnenkort verpleegster. Zij kunnen zijn zaak onder hun getweeën doen.
- FIEL- Aan mij gaan zij niet veel verdienen. Mijn laatste twee tanden heb ik kapotgebeten op een hazelnoot, toen ik nog op de stelling stond. Dat moet al meer dan vijftientig jaar geleden zijn.
- JENNES- Wat denken jullie nu over die diamanten bruiloft? Voor onze gemeente wordt dit een unieke gebeurtenis.
- LUTGARD- Als er iemand verdient, van eens in de bloemetjes te worden gezet, zijn jullie het.
- ROZEKE- Wij zijn maar simpele menskes.
- JENNES- Dat zijn de besten. Van het gemeentehuis hoeven jullie je niks aan te trekken. Als de bruiloft doorgaat, regel ik daar alles.
- LUTGARD- En voor de versiering en de stoet zorgen de geburen.
- ROZEKE- En dan ook nog een feest geven?
- LUTGARD- Dat regelen je kinderen.
- ROZEKE- Onze Johan en onze Betty?
- FIEL- ( Ietwat ironisch ) Die twee komen nogal overeen!
- JENNES- Misschien is dit "de" kans, om ze weer bij elkaar te brengen.
- ROZEKE- Onze Johan is goed genoeg.
- FIEL- ( Ietwat schamper ) Ja, maar hij heeft die Angèle achter zijn gat hangen!
- ROZEKE- Zijn eerste vrouw had hij nooit mogen laten gaan.
- JENNES- Wij kunnen moeilijk oordelen over iemand anders.

- ROZEKE- Het is onze zoon, mijnheer de burgemeester. Wij blijven ons dit aantrekken.
- JENNES- Dat begrijp ik.
- ROZEKE- Fiel en ik zijn ook content zonder die bruiloft, hè Fiel.
- FIEL- Als ik met jou niet content was, dan was ik er zestig jaar geleden al vandoor gegaan.
- ROZEKE- Naar zijn werk ging hij altijd met de velo. Maar geen half uur nadat hij gedaan had, was onze Fiel al thuis. Ja, op hem kon ik mijn wekker juist zetten.
- JENNES- ( Glimlachend ) Het ideale koppel!... Jullie bruiloft indertijd, hoe was die?
- ROZEKE- Vertel jij dat maar eens, Fiel.
- FIEL- Ik heb hem weer niet verstaan.
- ROZEKE- Onze bruiloft indertijd?
- FIEL- Die was niet vet! Maar dat was bijzaak voor mij! Jij alleen telde.
- ROZEKE- Met de kar zijn wij van thuis naar het dorp getrokken.
- FIEL- ( Niet verkeerd bedoeld ) Ga jij het vertellen, of moest ik het doen?
- JENNES- ( Herhaalt ) Jullie kwamen met de koets naar het dorp.
- FIEL- Neen, neen, met een echte kar! Op enkele stoelen en banken in de bak. De laatste paar honderd meter naar de kerk deden wij te voet. Rozeke had veel last met haar hoed!
- ROZEKE- Er was veel wind die dag!
- JENNES- Toen waren er toch al auto's.
- FIEL- Auto's? Die geraakten niet tot bij Rozeke! Zij woonde langs een zandweg, die de helft van het jaar onder de modder zat.
- LUTGARD- ( Geamuseerd ) Jij had geen auto vandoen, om getrouwd te geraken, hè Rozeke.
- ROZEKE- Neen! Alleen onze Fiel! En daar ben ik heel goed mee gevaren!
- FIEL- Als je dat maar begrijpt!
- JENNES- Nu, zestig jaar later, komen wij jullie hier afhalen met een chique voiture!

- ROZEKE- Daar durf ik niet gaan in zitten.
- FIEL- Als er iets te vieren valt, doen wij dat hier... met een borrel.
- ROZEKE- En met een stukske vlaai van onze Betty hare Fernand.
- LUTGARD- ( Plots ) Waar is Graziëlla?  
( Meteen gaat Lutgard tot bij de achterkeukendeur. )
- LUTGARD- Kom er toch bij zitten, Graziëlla.
- GRAZIELLA- Ik stoor niet graag.
- LUTGARD- Dat doe jij niet.
- JENNES- Ik moet ten andere verder. Ik mag erop rekenen, dat jullie eens over die diamanten bruiloft van gedachten wisselen met jullie kinderen?
- ROZEKE- Ik denk niet, dat wij dat gaan vieren, mijnheer de burgemeester.
- JENNES- Dat zou mij ten zeerste spijten.
- LUTGARD- Ik praat daarover nog wel eens met Fiel en Rozeke, mijnheer de burgemeester.
- JENNES- ( Wat enthousiast ) Zo'n fleurig koppel moet zich absoluut nog eens laten zien! Vandaag over veertien dagen kom ik weer langs. Zorg ervoor, dat jullie dan goed nieuws hebben voor mij.
- LUTGARD- Intussen praten zij wel eens met hun kinderen.
- JENNES- Dan gaan wij eens verder! Nog een goedenavond, allemaal. En maak het goed!... O ja! En hartelijk bedankt voor jullie lekkere koffie!  
( Lutgard laat de burgemeester naar buiten. )
- LUTGARD- Onze burgemeester is een vriendelijke man, hè Rozeke.
- ROZEKE- Ik voelde mij toch niet helemaal op mijn gemak.
- FIEL- Waarom niet?
- ROZEKE- Ik weet niet. Een burgemeester.... hier in huis!
- FIEL- Hij is niks meer dan iemand anders. Ik verstond nog niet de helft, van wat hij allemaal vertelde.
- GRAZIELLA- Gaan jullie die bruiloft echt niet vieren?
- ROZEKE- Daarvoor zijn wij te oud geworden, kind. Vroeger moesten wij ons geregeld een en ander ontzeggen ter wille van het geld, en nu ter wille van onze leeftijd.



FIEL- ( Geamuseerd ) Als wij die bruiloft vieren, doen wij dit met dezelfde kar als vroeger. Van dat paard hebben ze ondertussen waarschijnlijk fileet gemaakt. Dat moest toen al met zijn achterste poten tegen zijn voorste stampen, om nog vooruit te geraken.

LUTGARD- Heb jij de achterdeur op slot gedaan?

GRAZIELLA- Dat is gebeurd.

LUTGARD- Voor alle zekerheid zal ik toch nog maar eens gaan zien. ( Glimlachend ) Jij kent mij!

( Even verdwijnt Lutgard in de achterkeuken. )

FIEL- Ik dacht dat Lutgard ons niet meer vertrouwde, omdat wij al wat jaren beginnen te krijgen. Maar zelfs jou vertrouwt zij niet, Graziëlla.

ROZEKE- Veel kunnen de dieven hier niet komen halen.

FIEL- Het enige stuk van waarde hier in huis ben jij.

ROZEKE- En zelfs mij geraak jij aan niemand meer kwijt! ( Tot Graziëlla ) Voor jij zestig jaar getrouwt bent, zal er nog veel water naar de zee lopen, hè Graziëlla.

GRAZIELLA- Dat denk ik ook.

FIEL- Tegenwoordig trouwen ze niet meer, Rozeke. Ze zijn niet meer zo zot als wij in onze tijd.

( Lutgard is terug. )

LUTGARD- Achter is alles in orde. Lig je slaappilleke gereed, Rozeke?

ROZEKE- Nog niet. Maar dat vergeet ik nooit.

LUTGARD- Ik zal het al gereedleggen.

FIEL- ( Op zijn borrel duidend ) Mijn slaappilleke heb ik al ingenomen. Spijtig dat ik er daarvan maar één mag innemen.

LUTGARD- ( Geamuseerd ) Anders begint Fiel misschien raar te doen, hè Rozeke.

ROZEKE- Plezant is hij al mijn leven geweest, ook al\$ hij geen borrel op had.

LUTGARD- ( Geamuseerd ) Ook bij het slapengaan?

ROZEKE- Ja, ja.

FIEL- Eén zaak heb ik altijd goed onthouden, van wat de pastoor ons indertijd vertelde bij onze ondertrouw. Hij zei, dat wij ons leven lang ons best moesten doen.

( Enthousiast ) Ik heb mij daar direct een en ander bij voorgesteld! En dat heb ik mijn leven lang met veel plezier gedaan!

LUTGARD- Hier ligt je slaappilleke. Nu ga ik nog gauw deze tassen afwassen, en dan maak ik dat ik thuis ben. Onze Medard gaat kaartspelen vanavond. En dan mag ik onze mannen niet alleen laten. De oudste is al vijftien jaar, maar je weet maar nooit!

GRAZIELLA- Laat die afwas maar aan mij over.

ROZEKE- Ik doe die seffens, en onze Fiel droogt af. Van toen hij gepensioneerd is, hebben wij dat altijd al gelijk gedaan.

FIEL- Om de plezante uit te hangen, hielp ik haar eens een keer. Ik had prijs voorgoed!

LUTGARD- Moet ik jullie morgen iets meebrengen van de winkel?

FIEL- Laat mij alsjeblieft mijn morgenwandelingske maken. Anders geraak ik hier niet meer buiten de deur.

LUTGARD- Tot morgen dan, allemaal. En doe de goedendag aan pa en ma, Graziëlla.

GRAZIELLA- Dat zal ik zeker doen! Tot ziens!

( Lutgard vertrekt via de voordeur. )

GRAZIELLA- Opa, in het waskot hier staat er een oude kleerkast. Gebruiken jullie die nog ooit?

FIEL- Die zakt bijkans ineens! Als je de deur d'rvan durft openentrekken, heb je ze in je hand.

GRAZIELLA- Verkoop jij die kast?

FIEL- Wie zou daar nog een frank voor geven?

ROZEKE- Had jij ze misschien gaarne gehad?

GRAZIELLA- Als jullie ze verkopen! Jeroen ziet graag antiek. En als wij nu binnenkort gaan samenwonen, konden wij die in onze slaapkamer zetten.

FIEL- Zo'n oud geval?

GRAZIELLA- Wij laten ze natuurlijk eerst herstellen.

FIEL- En jij denkt, dat dit nog lukt?

GRAZIELLA- Voor een stielman is dit geen probleem.

FIEL- ( Geamuseerd ) Kan die Rozeke ook niet wat opkalefateren?

ROZEKE- ( Wat geamuseerd ) Sta ik je zo niet meer aan?

FIEL- ( Geamuseerd ) Misschien ben jij dan weer zo goed als nieuw!

GRAZIELLA- Jeroen mag ze dus komen halen?

FIEL- ( Geamuseerd ) Ons Rozeke?

ROZEKE- Natuurlijk, kind... ( Plots ) Fiel, nu heb jij de hele tijd met die vuile sokken onder mijnheer de burgemeester zijn neus gezeten! Wat gaat die man van jou denken?

FIEL- Dat hijzelf niet de enige is met zweetvoeten!

-----

## TWEEDE TAFEREEL

( Betty brengt de afgewassen vaat weer in de kast. Dan plant zij de hand in de hals en probeert ze het hoofd te strekken. Blijkbaar voelt zij wat pijn. Zij neemt plaats op een stoel. Rozeke komt uit de achterkeuken. Ongemerkt observeert zij Betty even. )

ROZEKE- Doet je nek weer pijn?

BETTY- Het is niet erg.

ROZEKE- ( Lichtjes ironisch ) Dat zie ik.

BETTY- In de winkel hebben wij een nogal zware dag achter de rug.

ROZEKE- Is dat nog altijd van dat autoaccident?

BETTY- Ik denk het.

ROZEKE- Wat zegt de dokter ervan?

BETTY- Dat dit stilaan moet wegtrekken.

ROZEKE- Hoelang loop hij daar nu al mee? Twee jaar?

BETTY- Dat betert wel, ma.

ROZEKE- Volgende keer doe ik de afwas alleen.

BETTY- Och, ma, maak er geen drama van!

ROZEKE- Waarom nemen jullie geen winkelmeisje in dienst, tot jij weer helemaal in orde bent?

BETTY- En wat moet ik intussen doen? Van de morgen tot de avond op mijn gat blijven zitten?

ROZEKE- Dat duurt toch geen eeuwigheid.

BETTY- Wij zwijgen erover!

ROZEKE- Ik had stilletjes gehoopt, dat jij binnenkort wat hulp gingt krijgen van Graziëlla. Maar naar het schijnt, wordt dat ook niks.

BETTY- Zij moet aan "haar" toekomst denken.

ROZEKE- Gaat zij nu echt samenwonen met Jeroen?

BETTY- Dat is zij in ieder geval van plan. Zij is twintig jaar, ik ga haar niet tegenhouden.

ROZEKE- Toen ik trouwde was ik 19, maar ik hielp thuis al vijf

jaar in het huishouden. Ik kende mijn stiel.

BETTY- De tijden zijn veranderd, ma. Zelf nog veel eten klaar-  
maken doen ze niet meer, en het huishouden gebeurt rap-  
rap. Misschien hebben ze wel gelijk.

ROZEKE- En toch had ik onze Graziëlla gaarne getrouwd gezien.

BETTY- Ik ook, maar wat doe je eraan? Gewoon maar gaan samen-  
wonen is in tegenwoordig.

ROZEKE- Jeroen ziet er anders een fatsoenlijke jongen uit.

BETTY- Een betere had onze Graziëlla moeilijk kunnen treffen.

ROZEKE- Armoe zullen zij zeker niet lijden met twee prees.

BETTY- En zij zijn de hele dag samen.

( Betty voelt weer aan haar nek. )

ROZEKE- Ga wat in de zetel zitten.

BETTY- Op een stoel hou ik mijn hoofd en mijn nek beter recht.  
( Ietwat ironisch ) Wie van ons getweeën is er eigen-  
lijk de oudste?

ROZEKE- Die vraag stel ik mij niet. Dat voel ik wel in mijn  
knoken.

( Via de achterdeur komt Fiel opgewekt naar binnen,  
enkele ogenblikken later gevolgd door Fernand. )

FIEL- Ik moet nog altijd niet onderdoen voor Fernand!

ROZEKE- Dat zal wel! Iedere morgen om vier uur moet Fernand al  
naar zijn bakkerij. Daar moet hij de hele dag heen en  
weer lopen en rechtstaan. Tegen de avond is hij dood-  
op.

FIEL- Tot mijn vijfenzestigste ben ik van de morgen tot de  
avond op ladders gekropen, met een hoop stenen of een  
bak mortel op mijn schouder. Misschien ga ik daarom  
nog zo gemakkelijk bergop.

FERNAND- ( Plagerig ) Ik heb pa laten winnen, ma.

FIEL- Jij kon niet rapper!

FERNAND- Is Johan er nog altijd niet?

FIEL- ( Ietwat schamper ) Heb jij die nog ooit weten op tijd  
komen, sinds hij bij die Angèle zit?

FERNAND- Deze bijeenkomst had hij toch zelf gevraagd.

BETTY- Op commando van Angèle!

FIEL- Jullie kunnen hier niks komen doen!

- BETTY- Dat zien wij nog wel.
- FIEL- Ma en ik zien geen enkele reden, om iets te vieren.
- BETTY- Zestig jaar mogen bijeen zijn, vinden jullie dat dan niet de moeite waard?
- FIEL- Die zestig jaar is iets van ma en mij! Niemand anders heeft hier iets mee te maken!
- ROZEKE- Pa heeft niet gaarne, dat de mensen naar ons staan te kijken. Hij voelt zijn eigen dan niet op zijn gemak.
- FIEL- Jij wel soms? Iets "begapen", doen ze in de dierentuin. Als er eens moet geklonken worden, doen wij dat hier wel onder ons getweeën.
- ROZEKE- Fiel met zijn borrel, en ik met mijn afgeroomde melk!
- FIEL- Een van de weinige keren in mijn leven dat ik eens naar een feest ben geweest, was op de dag dat ik met pensioen ging.
- ROZEKE- Dat verhaal hebben wij al gehoord, pa!
- FIEL- Johan en Betty ook?
- BETTY- Al meer dan eens!
- FERNAND- Vertel het nog maar eens, pa.
- FIEL- Jullie hebben het al eens gehoord?
- FERNAND- Wij zijn het ondertussen vergeten!
- FIEL- Met acht tegelijk gingen wij met pensioen. Zoiets kon onze baas moeilijk zomaar laten voorbijgaan. Daarom had hij speciaal één van zijn hangars laten leegmaken. Rozeke was ook uitgenodigd. In die hangar stond er een rij tafels van hier tot aan de overkant van de straat, allemaal vol schotels lekker eten. Eén na één moesten wij daar langsgaan met een teljoor. Eerst de baas met zijn madam, dan de vers gepensioneerden met hun vrouw, en daarna de rest. Wij mochten opscheppen, zoveel wij maar wilden. Ik had goed doorgeschept, hè ma. Ik wist niet, dat wij nog een tweede keer mochten aanschuiven. Toen ik aan onze tafel kwam, had ik mijn mes en mijn vork vergeten. Dat mes was niet zo erg, dat gebruik ik toch nooit. Maar de madam van onze baas had dat gezien. Zij heeft mij haar gerief gegeven, en zijn is voor haar eigen ander materiaal gaan halen.
- ROZEKE- Ik had je mijn gerief gepresenteerd, maar jij wou dat niet.
- FIEL- Waarmee moest jij dan eten? Met je handen? Aan het eten zelf viel helemaal niks af te keuren, alleen had de hesp wat meer gezouten mogen zijn. En toch voelde

ik mij de hele avond niet op mijn gemak. Had ik aan tafel bij de metsers gezeten, dan was dat anders geweest. Dan had ik mijn klap gehad. Maar nu, aan de tafel van onze baas!... Ik had aaneenaan de indruk, dat iedereen mij in het oog had. Op de lange duur moesten wij zelfs gaan dansen!

ROZEKE- ( Geamuseerd ) Echt iets voor onze pa!

FIEL- Waar zou ik het geleerd hebben?

ROZEKE- Waar heb ik het geleerd?

FIEL- Enfin, Janneke Poel en ik zijn er dan maar stillekes uit gemuisd. In "Het Witte Paard" Zijn wij onder ons getweeen nog een pint gaan drinken.

FERNAND- Eén?

FIEL- Ja, maar dan dikwijls vol.

ROZEKE- En mij liet jij daar alleen achter... tussen al dat mansvolk!

FIEL- Iemand moest toch op mijn afscheidscadeauke letten!

ROZEKE- Wij hadden het kunnen meenemen! Zo zwaar was dat niet.

FIEL- Neen, 't was twee keer niks! Een kaderke met daarin de afbeelding van een schietlood en een waterpas! Precies of hij het zelf had geschilderd.

BETTY- Ik heb dat nooit ergens zien hangen!

FIEL- Jij komt ook nooit meer op onze zolder... Om nu verder te gaan, in "Het Witte Paard" voelde ik mij pas op mijn gemak.

FERNAND- ( Tot Rozeke ) Jij had pa toch kunnen nagaan.

ROZEKE- En daar dan de hele avond zitten koekeloeren... met twee mannen, die niet meer wisten wat ze vertelden? Nu heb ik op dat feest voor één keer nog eens mijn benen kunnen uitslaan. Ik heb toen tegen meer dan één gilet gehangen!

FIEL- Neen, mensen, feesten is niks voor mij.

BETTY- En toch voel ik iets voor die diamanten bruiloft!

FIEL- Jij wil, dat ik nog eens opnieuw naar "Het Witte Paard" trek?

ROZEKE- Deze keer zal het zonder Janneke Poel moeten gebeuren.

FIEL- Ja, die ligt al jaren onder de grond.

BETTY- Jullie hebben meer geluk. Jullie kunnen je nog eens in

een chique voiture door het dorp laten rijden.

FIEL- Hou daar nu eens over op, Betty! Eén keer per jaar carnaval, vind ik al meer dan genoeg!

BETTY- En als onze ma nu eens wil gevierd worden?

ROZEKE- Mijn leven lang heb ik naar pa geluisterd, waarom zou ik nu nog veranderen?

FIEL- Nu horen jullie ook eens, wat voor een verstandige vrouw ik heb!

FERNAND- Wij hoeven er geen groot feest van te maken. Een kleinigheid eten, en daarna een glas drinken.

FIEL- Dat laatste alleen vind ik al meer dan genoeg.

( De bel van de voordeur rinkelt. )

BETTY- Johan en Angèle!

FIEL- Heb jij de stoelen goed proper geveegd, Rozeke? Je weet, dat Angèle anders niet gaat zitten!

ROZEKE- Begin weer niet te stoken, Fiel. Angèle is zo al rap genoeg op haar tenen getrapt!

FIEL- Ja, haar tenen moet jij mij niet meer leren kennen.

( Angèle komt binnen, gevolgd door Johan. )

ANGELE- Iedereen is er al?

FIEL- Ook een goeienavond!

ROZEKE- Goeienavond, allebei.

JOHAN- Goeienavond.

ANGELE- Net toen wij naar hier wilden komen, werd Johan nog naar een zieke koe geroepen. Meestal gaat dat zo, als wij iets hebben gepland.

FIEL- Die koe heeft niet geweten, dat jullie per se weg moesten!

JOHAN- Als dierenarts vertrek je niet, wanneer je wil. Dat is één van de nadelen van de stiel.

ANGELE- ( Pretentieus ) Van het "beroep", Johan! "Bakker" is een stiel, dierenarts is een "beroep"!

FIEL- Ik was "metserdiender". Dat is waarschijnlijk ook een "stiel"?

ROZEKE- Ga toch zitten, allemaal.

( Johan wil meteen de daad bij het woord voegen. )



ANGELE- ( Vermanend ) Johan!

( Meteen veegt Johan de zit van de stoel proper. )

BETTY- Ik had hem al proper geveegd, omdat ik wist dat jullie op komst waren.

ANGELE- Johan moet de gewoonte aannemen, altijd zijn stoel proper te vegen voor hij gaat zitten! Johan komt zowat overal. Jullie moesten eens zien, hoe hij soms thuis komt.

BETTY- De meeste dieren leven nu eenmaal in een stal op de boerderij.

FIEL- ( Plagerig ) Alleen van hese kanariepietjes kan een dierenarts niet leven.

FERNAND- Dat is nu het grote voordeel van mijn stiel, ik maak mij wit in plaats van zwart!

ROZEKE- Wij gaan het over wat anders hebben!

ANGELE- Ja, want ik heb weinig tijd. Over een uur moet ik op school zijn voor een personeelsvergadering. Hebben jullie het al gehad over die diamanten bruiloft?

BETTY- Pa is er niet voor.

ANGELE- Jullie gaan die beslissing toch niet overlaten aan een oude man van tachtig?

FIEL- ( Verbetert ) Negenenzeventig!

ANGELE- Dat is hetzelfde!

FIEL- Voor jou misschien, maar niet voor mij!... Daarbij, wie wordt er hier eigenlijk gevierd?

ANGELE- Jullie! En die gelegenheid gaan wij niet laten voorbijgaan! Wat vind jij ervan, moeder?

ROZEKE- Mij is het allemaal om het even, ik bemoei mij er niet mee.

ANGELE- ( Geprikkeld ) Dat is natuurlijk het gemakkelijkst!

FIEL- Onze Johan doet zijn mond toch ook niet open.

ANGELE- Omdat wij het er thuis al uitgebreid over hebben gehad.

FIEL- ( Plagerig ) Uit schrik, dat hij anders niet van jouw gedachte ging zijn!

ANGELE- Johan en ik verstaan mekaar veel beter, dan sommigen hier denken! Niet waar, Johan?

( Gegeneerd zwijgt Johan. )

- FIEL- ( Plagerig ) Onze Johan zit nog met zijn gedachten bij die zieke koe.
- BETTY- "Als" er een diamanten bruiloft komt, hoe zien jullie die dan?
- ANGELE- Jij bedoelt het feest?
- BETTY- Die hele dag.
- ANGELE- Natuurlijk heb ik hierover niet alleen te beslissen, maar de stoet zou hier kunnen vertrekken om twee uur in de namiddag.
- FERNAND- De stoet?
- ANGELE- Ik veronderstel, dat wij toch iets of wat plechtig naar het gemeentehuis rijden.
- FIEL- ( Stokerig ) Zie je nu, Rozeke, dat wij die kar van Gust Gijbels toch nog nodig hebben!
- ANGELE- Voor dergelijke plechtigheden heeft de ruiterclub hier een heel degelijke koets.
- BETTY- Die wordt enkel gebruikt voor leden van de eigen club.
- ANGELE- Johan verzorgt geregeld hun paarden. Zij moeten nu voor hem ook maar eens iets doen.
- FERNAND- Kunnen wij daar wel allemaal in?
- ANGELE- Alleen vader en moeder nemen plaats in de koets. Wij volgen in taxi's.
- FERNAND- Of met de eigen wagen.
- ANGELE- ( Wat verontwaardigd ) Auto's van verschillende merken en kleuren? Jullie willen er toch geen boerenkermis van maken?
- FIEL- ( Stokerig ) Een goeie boerenkermis is anders niet zo slecht.
- ANGELE- Wij huren drie witte mercedessen. Eén voor ons, één voor jullie, en dan nog één voor Graziëlla en haar verloofde. Alle verdere familie kan ons opwachten aan het gemeentehuis.
- ROZEKE- ( Wat ongerust ) En de broers en zusters van Fiel en mij?
- ANGELE- Die behoren tot de verdere familie.
- FIEL- ( Stokerig ) Zij komen met de velo naar het gemeentehuis. Alleen onze Nest zal te voet moeten komen. Zijn velo hebben de Duitsers onder de oorlog meegenomen.
- ROZEKE- Onze broers en zusters willen zeker ook mee met de

stoet.

FERNAND- En of ze gelijk hebben!

ANGELE- ( Wat opgewonden ) Zijn zij allemaal bereid, een witte mercedes te huren? Zij kunnen toch beter voor het gemeentehuis voor ons een soort erehaag vormen.

FIEL- ( Stokerig, tot Rozeke ) Je broer François steekt bijkans twee koppen boven de rest uit. Die gaat misstaan in die haag. Of wij moeten hem eerst wat snoeien!

FERNAND- ( Geamuseerd ) Of wij moeten de anderen allemaal een hoge hoed opzetten.

FIEL- ( Geamuseerd ) Of wij zetten François in een put!

ANGELE- ( Lastig ) Ik kan er niet om lachen!

BETTY- Die zelfden moeten dan ook haag vormen voor de kerk?

ANGELE- De kerk? Daar moeten wij toch niet zijn!

ROZEKE- ( Ernstig ) Fiel en ik zijn getrouwd voor de kerk!

ANGELE- Zestig jaar geleden!

ROZEKE- Ons hebben ze altijd voorgehouden, dat de kerk belangrijker is dan het gemeentehuis!

ANGELE- In jouw tijd!

BETTY- Ik vind ook, dat wij de kerk niet links kunnen laten liggen.

FERNAND- Angèle is lerares niet-confessionele zedenleer.

ANGELE- ( Wat opgewonden ) Wat heeft dat ermee te maken?

FERNAND- Misschien word jij niet graag gezien in een kerk.

ANGELE- Komen jullie daar nog?

FIEL- ( Plagerig ) Hoe hoog staat het stoelkesgeld tegenwoordig? De laatste keer dat ik daar ben geweest, was dat anderhalve frank, geloof ik.

ANGELE- Jullie doen daarmee, wat jullie willen. Maar voor ons is zo'n kerk alleen maar ouderwets. Niet waar, Johan?

ROZEKE- Zonder kerk doe ik in geen geval mee.

ANGELE- ( Tegen haar zin ) Dan gaan wij daar ook maar eens even langs.

FIEL- ( Geamuseerd ) Al dat gekniel zal niet meer zo gemakkelijk gaan als vroeger. Ik vrees een beetje, dat het daar nogal een gekraak gaat worden.

- FERNAND- Dat gekniel is allang afgeschaft. Pastoors zitten tegenwoordig ook liever op hun gat.
- ANGELE- Nadien krijgen wij dan de receptie en het feest. Jullie hebben toch nog niet uitgekeken naar een zaal?
- BETTY- ( Wat achterdochtig ) Jij wel?
- ANGELE- ... Wat vinden jullie van "De Markies"?
- FERNAND- In dat chic gedoe zijn wij nog nooit binnen geweest.
- BETTY- Daarvoor is onze portemonnee te plat.
- FERNAND- Als wij eens uit gaan eten, doen wij dit bij een van onze klanten.
- BETTY- Commerçanten moeten mekaar al eens iets gunnen.
- ANGELE- ( Nogal scherp ) Dan gaan jullie zeker naar "Het Mossehuys" of "De Mosterdpot"?
- BETTY- Onder andere.
- ANGELE- ( Schamper ) Dan kunnen wij bijna evengoed naar een "Quick" of een "Mc Donald's"!
- FERNAND- Ons valt het eten overal nogal mee, hè Betty.
- ANGELE- En ons niet alleen! Overal waar wij 's zondags komen, zit het er stampvol!
- ANGELE- ( Schamper ) Ter wille van de goedkope prijs!
- FIEL- Wat vertelt Angèle allemaal, Betty? Ik versta d'r geen woord van.
- BETTY- Zij wil jullie diamanten bruiloft gaan vieren in "De Markies".
- ROZEKE- Waar is dat eigenlijk?
- BETTY- Hier twee dorpen verder. Een heel chic restaurant.
- FIEL- ( Alsof hij het meent ) Zij denkt toch niet, dat ik nog eens ga staan aanschuiven met mijn teljoor?
- BETTY- ( Wat opgewonden ) Jij hoeft daar niet aan te schuiven! Wij worden daar bediend door garçons die hun stiel kennen.
- FIEL- Nog erger! Nooit heb ik iets moeten hebben van mannen met een slipjas. Toen wij trouwden, ging het er allemaal veel simpeler aantoe, hè Rozeke.
- ROZEKE- Ja, dat was thuis in huis te doen. De volwassenen in de goeie kamer, en de kinderen in de keuken.

- FIEL-       Rozeke haar vader had een varken geslacht.
- ROZEKE-      ( Protesterend ) Thuis hebben wij nooit een varken gehad!
- FIEL-       Die dag heb ik voor de allereerste keer varkenskotetten gegeten!
- ROZEKE-      Weet jij dat nu nog?
- FIEL-       Heel zeker! Want ik wist niet, waar ik met dat been moest blijven.
- ROZEKE-      De dag voor onze trouw heb ik bijkans niks anders gedaan dan kiekens plukken.
- FIEL-       Dat klopt! Kiekens waren d'r ook! Maar ook varkenskotetten! Dat was een ferm feest, hè Rozeke!
- ROZEKE-      Ja, daar werd veel gezongen!
- ANGELE-      ( Schamper ) Aan het einde, toen ze allemaal een stuk in hun voeten hadden zeker?
- FIEL-       ( Ongelovig ) Van dat fluitjesbier van de ouwe brouwerij? Of van het water uit de eigen regenput? Neen, neen, de mensen zongen toen, omdat ze nog plezier konden maken!
- ROZEKE-      Onze Miel kon schoon zingen! De dag na onze bruiloft is onze pastoor hem nog komen vragen voor in zijn kerkkoor.
- FIEL-       Om te zingen ging hij altijd boven op een stoel staan.
- ANGELE-      ( Geprikkeld ) Deze keer gaan wij het beschaafder houden! Er komt nu heel ander volk.
- BETTY-       Heb jij al eens naar prijzen gevraagd?
- ANGELE-      Ik moet toch eerst weten, of jullie wel akkoord gaan.
- BETTY-       "De Markies" heeft de naam, nogal door te vragen!
- ANGELE-      Als jullie bang zijn om iets uit te geven, moeten jullie weer maar een varken slachten., lijk destijds... Johan, zeg ook eens iets!
- JOHAN-       Wat moet ik zeggen?
- ANGELE-      Je mening!
- JOHAN-       Ik bemoei mij daar niet mee, ik laat jullie bezig.
- ANGELE-      Dat is natuurlijk het gemakkelijkst!
- FERNAND-     ( STokerig ) Johan is gewoon, niks te zeggen.
- ANGELE-      Ik zal maar doen, of ik dat niet heb gehoord.

FIEL- Wat zegt Angèle, Fernand?

FERNAND- Dat zij het niet heeft gehoord.

FIEL- ( Geamuseerd ) Dan is zij lijk ik.

ANGELE- Ik mag dus eens uitkijken naar een geschikte locatie?

BETTY- Pa, jij en ma zijn er dus mee akkoord, dat wij jullie diamanten bruiloft vieren?

FIEL- ( Koppig ) Heb ik dat gezegd?

BETTY- Ik vraag het nu!

FIEL- Zonder tanden kan ik die varkensskoteletten niet meer bijten.

ANGELE- Voor wat ze ons daar die dag voorzetten, heb jij geen tanden nodig. Dat smelt bijna in je mond... ( Plots lastig ) Bemoei je er eens mee, Johan!

JOHAN- Laat vader stilaan wennen aan jouw voorstel. Op zijn leeftijd heeft hij wat tijd nodig.

ANGELE- Ondertussen kunnen anderen "De Markies" gaan huren. Dan staan wij daar!

JOHAN- Dat zou toeval zijn.

ANGELE- Het kan!

JOHAN- Betty, probeer jij een van de volgende dagen vader eens te overhalen. Jij weet hem aan te pakken.

ANGELE- ( Opgewonden ) En ondertussen blijven wij met onze duimen zitten draaien?

JOHAN- Wij moeten toch zeker zijn, dat vader mee wil!

BETTY- Zo'n haast is er niet mee gemoeid.

ANGELE- Voor jullie misschien niet!... Nog deze week heb ik mijnheer de burgemeester meer nieuws beloofd over deze bruiloft.

BETTY- Dan moeten wij ons haasten, ter wille van hem?

FERNAND- Is hij nu al in de weer voor de verkiezingen?

BETTY- Bij ons in de winkel vertelden ze, dat jij volgend jaar opkomt op zijn lijst. Is dat zo?

ANGELE- ( Opgewonden ) Zijn dit jullie zaken? Ik moet dringend naar mijn vergadering. Wij hebben hier vanavond mooi onze tijd zitten te verliezen. Jullie trekken je plan, ik bemoei mij er niet meer mee!

- JOHAN- ( Vergoelijkend ) Een van de volgende dagen kom ik hier nog wel eens langs, als vader er nog eens heeft over nagedacht. ( Tot Betty ) Praat jij intussen nog eens met hem.
- ANGELE- ( Opgewonden ) Beseffen jullie dan niet, dat zo'n feest heel veel voorbereiding vraagt?
- JOHAN- ( Tot Fiel ) Angèle moet dringend weg. Wij kunnen niet langer blijven.
- FIEL- ( Stokerig ) Da's echt spijtig! Angèle kan zo/plezant uit de hoek komen.
- JOHAN- Volgende week blijven wij wat langer.
- FIEL- Dat zegt hij iedere keer, hè ma.
- JOHAN- Deze keer meen ik het.
- ANGELE- Tot ziens dan maar.
- ROZEKE- Hou je goed, allebei!
- JOHAN- Ik trek de voordeur wel echter mij dicht.  
( Angèle en Johan vertrekken. )
- FIEL- ( Geamuseerd ) Ik wist niet, dat Angèle zo om ons bekommerd was.
- ROZEKE- Zij is nog niet zo contraar.
- FIEL- Vroeger zette zij hier bijkans geen voet in huis, wij waren te min voor haar. En nu wil zij met ons het hele dorp door rijden.
- FERNAND- In een witte mercedes!
- FIEL- Nog in geen honderdduizend jaar!
- BETTY- En waarom niet, pa? Zo'n enige gebeurtenis viert toch iedereen.
- FIEL- Behalve Fiel Van Gestel!
- ROZEKE- Als onze kinderen dit nu gaarne hebben, pa?
- FIEL- ( Koppig ) Wie heeft dat gaarne? Angèle! En dat is geen kind van mij!
- ROZEKE- Toch een schoonkind!
- FIEL- ( Koppig ) Dat is niet waar! Zij heeft onze Johan zijn kop zo zot gemaakt, dat hij voor haar zijn eigen vrouw in de steek heeft gelaten!
- ROZEKE- Dat is tien jaar geleden!

FIEL- Het is een schande!

BETTY- Onze Johan zijn vrouw was ook niet zo zuiver. Direct na de scheiding had ook zij iemand anders.

FERNAND- Bijna de helft van de koppels mislukt tegenwoordig.

FIEL- ( Koppig ) Dat interesseert mij niet!

ROZEKE- Wij kunnen ons nog moeilijk gaan bemoeien met mensen van in de vijftig. Als zij nu nog geen verstand gebruiken, gaan wij het hen toch niet meer leren.

FERNAND- Wat denk jij ervan, Betty? Moeten pa en ma hun diamanten bruiloft vieren?

BETTY- Ik vind van wel.

FERNAND- Dan zijn wij van dezelfde gedachte.

( Nogal ontstemd begeeft Fiel zich richting trap. )

ROZEKE- Waar wil jij naartoe, Fiel?

FIEL- ( Kregelig ) Mijn voeten wassen!

ROZEKE- Blijf nog even, tot de kinderen weg zijn!

FIEL- Tot ziens.

ROZEKE- Fiel!

( Fiel gaat naar boven. Daar verdwijnt hij meteen in de badkamer. )

ROZEKE- ( Wat ontstemd ) Alleen omdat Angèle er "voor" is, is pa er "tegen"! Haar als zijn schoondochter beschouwen, zal hij nooit doen.

BETTY - Jij bent dus "voor" de bruiloft, ma?

ROZEKE- Ik kom nooit in tegen pa, dat weet jij.

BETTY- Misschien is dit af en toe toch eens nodig.

ROZEKE- Als je echt van iemand houdt, zoek je met hem geen kweddelen.

FERNAND- Als iedereen er zo over denkt, is het leven eenvoudig.

ROZEKE- Jullie zie ik toch ook maar zelden van mening verschillen.

FERNAND- ( Geamuseerd ) Dat bewaren wij voor thuis.

( Betty zet weer de hand in haar pijnlijke nek. )

ROZEKE- ( Bezorgd ) Betty, jij moet dringend gaan rusten! En



zo rap mogelijk eens opnieuw naar de dokter gaan.

BETTY- Ik begrijp niet, hoe dat komt. De hele week heb ik niks gevoeld.

ROZEKE- Wacht niet, tot het te laat is!

BETTY- Wees maar gerust, ik ga geregeld op controle.

FERNAND- Wij zullen nog eens vroeg gaan slapen. Zondagavond zijn wij hier terug.

BETTY- Laat je intussen door Angèle niet meer op stang jagen!

ROZEKE- Ik praat nog wel eens met pa.

BETTY- Doe dat!... ( Bij de trap ) Tot zondag, pa!

( Er komt geen antwoord. )

ROZEKE- Ik sluit achter jullie.

( Rozeke laat Betty en Fernand uit. Meteen is zij terug. )

ROZEKE- ( Ironisch ) Zijn voeten wassen!

( Rozeke begeeft zich naar boven. Als ze bijna bij de deur van de badkamer is, gaat die open. Fiel komt uit de badkamer. Hij neemt plaats op de rand van het bed. )

ROZEKE- Scheelt er iets?

FIEL- ( Kregelig ) Wat zou er schelen?

ROZEKE- Jij trekt zo'n gezicht.

FIEL- ( Kregelig ) Ik heb geen schoner!

ROZEKE- Heb jij je pijn gedaan?

FIEL- ... Ik wou mijn knie optrekken, om mijn sokken uit te doen. En ineens kreeg ik weer zo'n steek in mijn lies.

ROZEKE- Op dezelfde plaats van altijd?

FIEL- Ongeveer.

ROZEKE- ( Bezorgd ) Jij hebt je weer geforceerd.

FIEL- ( Kregelig ) Wanneer?

ROZEKE- Toen jij ging wandelen met Fernand. Jij moest weer absoluut laten zien, dat jij nog mee kon.

FIEL- ( Koppig ) Ik kon nog mee!

ROZEKE- ( Ietwat ironisch ) Ik zie het! Ik heb je al zo dik-

wijls gezegd, dat jij daarmee naar de dokter moest.  
Maar ja, aan mannen heb je niks te zeggen!

FIEL- ( Koppig ) De oude dokter Muyldermans is ziek, en  
naar de jonge ga ik niet!

ROZEKE- Misschien loop jij wel rond met een breuk.

FIEL- ( Lastig ) Een breuk!

ROZEKE- Dat jij daar nu pijn voelt van alleen maar wat te wandelen, is niet normaal.

FIEL- ( Koppig ) Dat is niet van te wandelen!

ROZEKE- Ga liggen, dat ik je sokken uittrek.

FIEL- ( Koppig ) Mijn sokken moeten niet meer uit. Ik kan nu toch niet meer aan mijn voeten! ( Lastig ) En met die diamanten bruiloft doe ik ook niet mee!

ROZEKE- "Ga liggen!" zegt ik je!

( Fiel gehoorzaamt duidelijk met tegenzin. Met moeite kan hij op bed gaan liggen. Rozeke gaat naast hem zitten, zij begint zijn sokken uit te doen. )

-----

## DERDE TAFEREEL

-----

( Johan, Angèle, Betty, Fernand en burgemeester Jennes zijn op bezoek bij Fiel en Rozeke. Buurvrouw Lutgard zorgt voor de koffie. )

JENNES- De aankomst op het gemeentehuis verloopt ongeveer lijk bij een gewone bruiloft. De familie vormt de erehaag. Het koppel bestijgt de trappen, en de familie sluit achter hen aan. In de trouwzaal wordt de huwelijksakte opnieuw voorgelezen. De burgemeester vraagt, hoe de voorbije zestig jaar zijn meegevallen. En of het koppel van plan is, er nog een aantal jaren bij te doen. Het gevierde koppel geeft dan opnieuw zijn ja-woord. En hierop wordt er dan een glaasje champagne gedronken.

JOHAN- ( Verbetert ) Schuimwijn!

JENNES- Schuimwijn! Maar dan van een prima kwaliteit!

LUTGARD- Ze proberen je daar nog zat te maken, Rozeke.

ROZEKE- Wijn hebben ze mij nog nooit binnengekregen. En dat zal ook deze keer niet lukken. Ik weet nog gaarne, wat ik doe.

LUTGARD- Voor één keer mag je eens wat gek doen.

ROZEKE- Liever niet!

JENNES- Van het gemeentebestuur ontvangen jullie dan ook een prachtig cadeau.

FIEL- ( Lichtjes ironisch ) Een zetel, om onze laatste dagen in door te brengen.

JENNES- Vroeger was dat de gewoonte.

LUTGARD- ( Onbedacht ) Maar de meubelen zijn nogal duur de laatste tijd.

JENNES- ( Vlug ) De meesten hadden liever iets anders. Iets dat er wat feestelijker uitzag. Daarom geven wij tegenwoordig een herinneringsschaal met het wapenschild van de gemeente.

FIEL- Een tinnen teljaar!

JENNES- Een die heel fel blinkt!

FIEL- Toch geen blikken?

JENNES- Een van echt tin! Op een eiken dressoir bijvoorbeeld staat die heel schoon.

FIEL- ( Geamuseerd ) Dan moeten wij eerst nog een eiken dres-

soir kopen, Rozeke.

JENNES- Achteraf worden er nog groepsfoto's gemaakt, samen met het voltallige schepencollege op de pui van het gemeentehuis.

ROZEKE- Op de wat?

BETTY- Op de trappen van het gemeentehuis.

JENNES- ( Enthousiast ) Jullie komen in alle gazetten!

ROZEKE- Daar hebben wij nooit ingestaan, hè pa.

FIEL- Ik heb niet verstaan, wat hij zei.

ROZEKE- Ik zei, dat wij nog nooit in de gazet hebben gestaan!

FIEL- En daar zullen wij ook nooit inkomen!

ANGELE- ( Meteen wat opgewonden ) Ga jij weer dwarsliggen?

FIEL- ( Koppig ) Ik heb geen gezicht voor in een gazet!

ANGELE- Jij valt immers niet op!

FIEL- ( Wat ironisch ) Dat klopt! Iedereen gaat jou in het oog hebben!

BETTY- Jij mag Angèle niet plagen, pa.

FIEL- ( Geamuseerd ) Ik mag toch zeggen, dat zij er beter uitziet dan ik?

ROZEKE- Angèle bedoelt het goed.

FIEL- Ik niet soms?

JENNES- Jullie houden zelf ook een receptie die dag?

ANGELE- Ja, in "De Markies".

FIEL- Wie heeft dat geregeld?

BETTY- Angèle en ik.

FIEL- Nu dacht ik toch, dat jij meer verstand had.

JENNES- ( Ietwat fier ) In naam van onze gemeente zal ik daar ook een toespraak houden.

LUTGARD- ( Wat enthousiast ) Onze burgemeester kan dat goed. Altijd probeert hij de mensen aan het lachen te brengen.

FIEL- ( PLagerig ) En lukt dat soms?

LUTGARD- ( Glimlachend ) Altijd!

- JENNES- Jouw vader was een mijnwerker, Rozeke?
- ROZEKE- Ja, mijnheer de burgemeester. Tot enkele maanden voor hij gestorven is. Hij had stoflongen.
- JENNES- Zelf heb jij nooit gewerkt?
- FIEL- ( Verontwaardigd ) Wablief?
- JENNES- Ik bedoel buitenshuis.
- FIEL- Op heel je gemeentehuis zit er geen mens, die zo hard gewerkt heeft als Rozeke! Bij haar thuis vroeger heeft zij altijd ingestaan voor haar broerkes en zusterkes. En na onze trouw heeft zij haar leven lang prima gezorgd voor haar huishouden, het huis en de hof. Het wordt de hoogste tijd, dat jij voor haar met die tinnen teljoor voor de dag gaat komen!
- ROZEKE- Geef die tinnen teljoor toch maar aan onze Fiel. Zijn leven lang heeft hij het zware werk gedaan.
- FIEL- Zo erg was dat niet. En daarbij, ik heb de kinderen niet op de wereld gezet.
- FERNAND- ( Geamuseerd ) Jij hebt ze toch helpen maken.
- FIEL- Ja, maar dat was ook niet het zwaarste werk. Dat heb ik met plezier gedaan.
- JENNES- Jij hebt altijd gemetst, Fiel?
- FIEL- Laten we zeggen, dat ik altijd in de bouw heb gezeten.
- JENNES- Hoeveel jaar?
- FIEL- Vanaf mijn vijftiende tot mijn vijfenzestigste.
- JENNES- Vijftig jaar lang?
- FIEL- Ja! En in die tijd werd daar nog gewerkt!
- ROZEKE- Fiel kon kiezen tussen de boerderij, de koolput of de bouw.
- FIEL- Op de boerderij was d'r niks te verdienen, dat onder-vond ik thuis. De vader van Rozeke werkte in de put, die verdiende een schone frank. Maar zijn gezicht zag zo grijs als een schotelvod, en hij hoestte aaneenaan zijn keel kapot. Hij is ten andere maar goed vijftig geworden. In feite viel er voor mij dus niet veel te kiezen.
- LUTGARD- Kon jij dat zware werk al aan op je vijftiende?
- FIEL- Mij niet onderschatten, hè Lutgard! Dat werd mij ten andere nooit gevraagd. Ik kwam daar de eerste dag aan op de bouw. Van de ploegbaas kreeg ik een brede plank,

en daarmee moest ik iedere keer een hele stapel bakstenen een ladder op dragen. Het enige wat ik aaneen aan te horen kreeg, was: "Fiel, waar blijf jij, verdomme?" Tegenwoordig is metserdienen nog een fluiteke van een cent, nu werkt hij met een hefkraan. De metserdiender "kijkt" de stenen en de mortel naar boven. Maar wij in onze tijd...!

FERNAND- ( Geamuseerd ) Iedere avond was pa tien centimeter gekrompen.

FIEL- ( Gewichtig ) Eénendertig jaar heb ik dat volgehouden, dag in dag uit van de vroege morgen tot de late avond. Toen mocht ik mee metsen. Het werk zelf werd lichter, maar mijn verantwoordelijkheid groter. Als er iets niet honderd procent was, kreeg ik het van mijn ploegbaas ferm naar mijn voeten. Zes jaar heeft dat geduurd, toen schakelde onze baas over op wegenbouw. Ik stond nu de hele dag aan de betonmolen. Plezant werk was dat niet, maar ik werd er minder moe van. De laatste vijf jaren waren de schoonste, ik was toen vlaggeman. Aan de werken moest ik het verkeer helpen regelen.

JENNES- Jij moest alleen maar met je vlag zwaaien?

FIEL- Enkel als het nodig was! Af en toe kreeg ik het toch nog eens naar mijn voeten, van een of andere dikkop die vond dat ik hem te lang deed wachten.

JENNES- Kan jij mij dat allemaal een beetje noteren op een stukje papier. Lutgard bezorgt het mij dan wel.

ANGELE- ( Ongerust ) Jij gaat dat toch niet verwerken in jouw toespraak, mijnheer de burgemeester?

JENNES- Dat was wel mijn bedoeling.

ANGELE- ( Ongerust ) Niemand heeft daar wat aan!

JOHAN- Dank zij het werk van vader en moeder, hebben wij het nu toch naar onze zin.

ANGELE- ( Verbetert ) Jij plukt nu de vruchten van jouw studies!

JOHAN- Zij zorgden ervoor, dat ik naar de universiteit kon gaan.

ANGELE- Laat de burgemeester het dan in hoofdzaak over de kinderen hebben.

BETTY- ( Wat geraakt ) Jouw vader heeft waarschijnlijk nooit met bakstenen gesleurd?

ANGELE- ( Aanstellerig ) Mijn vader is nog altijd vrederechter.

FIEL- ( Wat venijnig ) Hij was dan nog meer geleerd dan jij?

In feite ga jij er op achteruit!

ANGELE- ( Geprikkeld ) Ik behoor tot de intelligentsia!

FIEL ( Stekelig ) Aan sommige mensen merk je dat.

JENNES- ( Tot Fiel en Rozeke ) Over jullie vrijage en huwelijk hebben jullie mij vorige keer al verteld.

FIEL- ( Geamuseerd ) Niet alles, hè Rozeke! Sommige zaken waren "kinderen niet toegelaten"!

JENNES- Nadien kwamen dan de kinderen.

ROZEKE- Niet direct!

FIEL- Daarvoor hebben wij onze tijd genomen, wij hebben d'r werk van gemaakt.

FERNAND- Dat is eraan te zien!

JENNES- Inderdaad! Allebei mogen ze worden gezien!

FIEL- Wij waren ongeveer vijf jaar getrouwd, hè Rozeke, toen wij op een avond het bezoek kregen van de pastoor.

ROZEKE- Hij kwam rond voor de Sint Pieterspenning.

FIEL- "Awel, Theofiel," zei hij op een zeker moment, "zie jij Rozalie niet gaarne?" Hij had het op Rozeke. Ik zeg: "Jawel, mijnheer pastoor, heel gaarne." "Nee, neen," zegt hij, "want jij hebt nog altijd je devoties niet gedaan." Toen hij de deur uit was met zijn geldbeurzeke en met onze schoonste oogstappelen, hebben Rozeke en ik hier lang zitten nadenken over die "devoties". En negen maanden later is onze Johan dan geboren.

ROZEKE- De pastoor is ons toen komen feliciteren!

FIEL- Ja, en vijf jaar daarna zat hij hier weer met zijn geldbeurzeke en met zijn "devoties". Toen hebben wij d'r niet meer hoeven over na te denken. Wij wisten direct, wat er ons te doen stond.

ROZEKE- Negen maanden later is onze Betty geboren.

FIEL- Daarna hebben wij onze pastoor hier nooit meer gezien. Spijtig!

JENNES- ( Geamuseerd ) Zou het daarom zijn, dat het geboortecijfer hier zo laag ligt? Omdat er geen pastoors meer op bezoek komen?

FIEL- Ik weet het niet. Ons interesseert het niet meer, hè Rozeke. Wij hebben onze "devoties" gedaan. Nu is het aan anderen.

- ( Fiel belonkt Angèle. Deze voelt zich duidelijk gevisseerd. )
- ROZEKE- Wij hebben maar één kleinkind, maar het is een heel schoon en een heel lief.
- FIEL- ( Duidelijk op Angèle duidend ) Ja, niet iedereen kan er zo een klaarkrijgen... Om er zo een te fabriceren, moet je al eens in je kaarten laten kijken... en vooral mekaar gaarne zien.
- ANGELE- ( Uitvliegend ) Je moet mij niet zo bezien!
- JENNES- ( Tracht vlug de situatie te redden ) Hoelang ben jij nu al met pensioen, Fiel?
- FIEL- Vijftien jaar.
- ROZEKE- Het eerste jaar heeft onze Fiel niet stilgezeten, burgemeester. Hij was nog niet thuis, of hij begon hier alles te verbouwen. Een nieuwe kookhoek, een nieuwe badkamer, een nieuwe vloer in de veranda...
- ANGELE- ( Schamper ) Maar toen had hij zijn bekomst!
- ROZEKE- Toen kreeg Fiel het in zijn rug.
- FIEL- Het geschot!
- ROZEKE- En daarna ook nog in zijn lies.
- FIEL- Dat is niet zo erg. Van die vlag weer overschakelen op het truweel, viel niet zo mee. En daarbij, ik zat zonder metserdiender.
- ROZEKE- Mijn armen wilden niet meer mee.
- FIEL- En op onze kinderen konden wij ook niet meer rekenen, die waren allang de deur uit.
- JENNES- Jullie weten toch, dat het OCMW voor onze gepensioneerden een klusjesdienst heeft? Jullie kunnen daar heel goedkoop een beroep op doen.
- FIEL- Wat hier nu staat, heb ik zelf gebouwd. Niemand kan dit nog komen verbeteren.
- JOHAN- Aan je tuin heb je ook nog een tijd lang plezier beleefd, vader.
- ROZEKE- Wat nogal gemakkelijk waste en weinig onderhoud vroeg, kreeg daar zijn plaats.
- FIEL- Op voorwaarde dat ik mij niet te fel moest bukken, om het te oogsten!
- ANGELE- ( Zenuwachtig ) Mijnheer de burgemeester is niet naar hier gekomen, om naar jullie levensverhaal te luiste-



ren.

JENNES- ( Vriendelijk ) Eigenlijk wel.

ANGELE- Toch niet naar dergelijke onnozelheden.

JENNES- De anekdotes zijn vaak het interessantst.

ANGELE- Wat de stoet betreft...

FERNAND- ( Onderbreekt ) Die had jij toch al geregeld! Pa en ma in de koets van de ruiterclub, en wij daar achter in witte mercedessen.

ANGELE- Dat staat dus vast?

( Niemand reageert. )

ANGELE- Iedereen is hiermee akkoord?

( Andermaal geen reactie. )

LUTGARD- ( Glimlachend ) Voor de echte stoet zorgen de geburen.

ANGELE- ( Meteen ongerust ) Wat voor stoet?

LUTGARD- Hoe noemen ze dat ook alweer?... De praalwagens, die het leven van Fiel en Rozeke uitbeelden.

ANGELE- Met van die afschuwelijke poppen zeker? En dan hier bij de voorgevel nog zo'n kermis?

LUTGARD- Ik vind dat heel schoon.

ANGELE- ( Opgewonden ) En ik vind dit een afschuwelijke boerenkermis! Als jullie hier voor de dag durven komen met dergelijke wansmakelijkheden, breken Johan en ik die meteen af!

BETTY- De geburen proberen op die manier het feest wat leven in te blazen.

ANGELE- ( Opgewonden ) Niet op die manier!

LUTGARD- Wat denken de anderen hierover?

ANGELE- Net hetzelfde als ik!

LUTGARD- Fiel?... En Rozeke?

ANGELE- ( Erg opgewonden ) Waarmee kom jij je bemoeien? Wat doe jij hier? Wie heeft jou gevraagd, hier dag in dag uit voor de voeten te komen lopen? Wie geeft jou die toestemming?

LUTGARD- ( Op haar tenen getrapt ) Ik kom hier om Fiel en Rozeke te helpen! Betty kan dit nog moeilijk met haar zere nek en met die drukke bakkerswinkel. En van jou moeten

die menskes hier niet veel hulp verwachten!

ANGELE- ( Bleek van woede ) Johan, laat jij dat zomaar zeggen?

JOHAN- ( Erg onwennig ) Ik kan Lutgard moeilijk verbieden, hier af en toe een handje te komen toesteken.

LUTGARD- ( Opgewonden ) Iedere avond kom ik even controleren, of alles hier in orde is. Voor sympathieke, bejaarde geburen heb ik dit gaarne over!

JOHAN- ( Erg onwennig ) Als vader en moeder hiertegen bezwaar hebben, moeten "zij" dat Lutgard maar zeggen.

ANGELE- ( Kwaad ) Ik heb dus ongelijk!

LUTGARD- ( Opgewonden ) Neen, madam, jij hebt groot gelijk! Ik maak mij wel uit de voeten! Van mij gaan jullie hier niet langer last ondervinden!

BETTY- Blijf hier, Lutgard! Wij appreciëren ten zeerste, wat jij hier voor pa en ma doet!

LUTGARD- Ik ben veel te kwaad, om nog langer naar die "madam" daar te luisteren! "Zij" zal hier straks wel de afwas doen!

( Lutgard maakt aanstalten om te vertrekken. )

ROZEKE- Lutgard?

LUTGARD- Het spijt mij echt, Rozeke. Salut!

( Lutgard vertrekt. Rozeke haast zich achter haar aan de gang in. )

FIEL- ( Blijkbaar onschuldig, richting Angèle ) Mensen die wat gestudeerd hebben, gebruiken toch veel meer verstand dan anderen.

( Angèle beziet Fiel maar scheef, maar durft niet te antwoorden. )

BETTY- ( Vergoelijkend ) Ik ken Lutgard, morgen is zij dat vergeten.

FERNAND- Laten wij hopen!

FIEL- ( Stokerig ) Dat was anders niet mis geweest, als onze geburen het leven van Rozeke en mij hadden uitgebeeld in twaalf staties, lijk de kruisweg vroeger in de kerk.

BETTY- Dat waren viertien staties, pa.

FIEL- Dat is mogelijk. 't Is al een tijdje geleden, dat ik die nog eens heb gedaan. Dat was bij de voorbereiding van mijn plechtige communie.

- ANGELE- ( Lichtjes bekoelend ) Die twaalf, dat waren de apostelen.
- FIEL- Dat klopt! ( Stokerig ) Maar goed dat wij Angèle hebben, om ons het evangelie uit te leggen. Anders geraakten wij er niet meer uit wijs!
- ( Rozeke komt terug. )
- BETTY- En?
- ROZEKE- Ik hoop, dat Lutgard straks nog eens efkens langskomt.
- JENNES- Dat doet zij heel zeker. Ik moet ook dringend verder. Vanavond verwachten ze mij nog op drie plaatsen.
- JOHAN- Voor een soort acte de présence?
- JENNES- Neen, neen, echte werkvergaderingen.
- FIEL- ( Geamuseerd ) Jij hebt pertang je schaftzak niet bij.
- JENNES- ( Geamuseerd ) Die ligt in mijn wagen... Als ik ongeveer klaar ben met mijn speech voor jullie bruiloft, kom ik nog wel eens langs. Wie mag ik hem dan eens laten lezen?
- ANGELE- ( Meteen ) Mij!
- BETTY- Neen, Angèle, daarmee ben ik niet akkoord!
- ANGELE- En de reden? Ben ik soms niet van de familie?
- BETTY- Jij bent hier zowat de enige, die weinig of niets af weet van pa en ma.
- ANGELE- ( Wat verontwaardigd ) Ik kom hier al tien jaar!
- FIEL- ( Wat ironisch ) Alleen maar met nieuwjaar!
- ROZEKE- Iedere keer heeft Angèle ons een schoon cadeauke bij, pa.
- FIEL- ( Wat ironisch ) Ja, een sjaal of een warmwaterkruik! Ik had liever een stoopke jenever.
- ROZEKE- Van een stoopke jenever word jij alleen maar ziek! Van een warmwaterkruik hebben wij allebei deugd!
- JENNES- ( Wat enthousiast ) Ik zorg dus, dat die speech in orde komt. Die diamanten bruiloft wordt voor ons allemaal een onvergetelijke dag, mensen! Bedankt voor de lekkere koffie!
- FIEL- Die was van Lutgard!
- JENNES- Nog een goedendag, allemaal!

( Meteen staat Angèle klaar, om de burgemeester uit te laten. )

BETTY- Nog iemand wat koffie? Anders ruim ik af.

ROZEKE- Laat maar staan.

BETTY- Dat is direct gebeurd, ma.

ROZEKE- Laat de afwas staan voor Lutgard.

BETTY- En als zij niet meer langskomt?

ROZEKE- Dan doen pa en ik die afwas wel, hè pa.

FIEL- ( Plagerig ) Wat zegt ma? Ik hoor niet goed.

( Angèle komt terug. )

ANGELE- Een sympathieke man, onze burgemeester.

FIEL- ( Geamuseerd ) Vooral met de gemeenteraadsverkiezingen op komst!

ANGELE- Hebben jullie al eens nagedacht, wie er allemaal moet worden uitgenodigd op de bruiloft?

FERNAND- ( Alsof dit duidelijk is ) De familie natuurlijk!

BETTY- De broers en zusters van pa en ma, met hun kinderen en kleinkinderen!

ANGELE- Toch niet allemaal op het avondfeest?

ROZEKE- En waarom niet?

ANGELE- Maar, moeder! Weet jij wel, hoeveel er dat zijn?

FIEL- ( Plagerig ) Word jij bang, dat je zal moeten bijleggen?

ANGELE- Zoveel volk kan je toch geen uitgebreid diner voorzetten!

FIEL- ( Plagerig ) Angèle is ongerust, dat zij niet genoeg gaat krijgen!

ANGELE- Het gemeentebestuur komt daar ook nog eens bij!

FIEL- Wat hebben die met onze bruiloft te maken?

ANGELE- Hun aanwezigheid geeft jullie bruiloft veel meer cachet!

ROZEKE- De vroegere werkmakkers van Fiel moeten er ook bij zijn.

ANGELE- Die heeft hij toch in geen jaren meer gezien!

FERNAND- Een reden te meer, om ze nog eens uit te nodigen.

ANGELE- ( Wat pretentieus ) Dan zou ik eerder opteren voor de collega's van Johan.

BETTY- De geburen trakteren wij eens afzonderlijk.

ANGELE- Uiteraard!

FIEL- ( Lichtjes geamuseerd ) Dan gaan wij ten minste één plezante avond beleven.

FERNAND- Kan dat wel allemaal van dat onnozele pensioentje van pa?

BETTY- ( Plots ) Miet, onze Johan zijn eerste vrouw, mogen wij ook niet vergeten.

— ANGELE- ( Erg verontwaardigd ) Ah neen! Die niet! Nooit!

BETTY- Twintig jaar lang heeft zij tot de familie behoord, en kwam zij hier geregeld.

ANGELE- ( Resoluut ) "Heeft" is voorbij!

ROZEKE- Voor ons was Miet altijd heel vriendelijk.

ANGELE- ( Sterk ) "Zij" of "ik"!

BETTY- Dan zullen wij het misschien zonder jou moeten stellen.

JOHAN- ( Vergoelijkend ) Ik regel die zaak wel. Tenslotte was zij "mijn" vrouw.

ANGELE- ( Resoluut ) Daar zullen wij het thuis nog eens over hebben!

— FERNAND- Dan kennen wij nu al het antwoord.

( De bel gaat. Meteen is er beweging in de gang. )

ANGELE- ( Schamper ) Die hier geen voet meer in huis ging zetten, is al terug.

( Graziëlla komt binnen. )

BETTY- Onze Graziëlla!

FERNAND- Is het al zo laat?

GRAZIELLA- Wij hadden toch afgesproken, dat ik jullie bijtijds zou komen afhalen.

JOHAN- ( Vriendelijk ) Zij moet waarschijnlijk nog naar haar vrijer.

ANGELE- ( Verbeterd ) Haar vrijer in spe!

GRAZIELLA- ( Rustig ) Mijn vriend voor het leven!

ANGELE- ( Bindt nu in ) Naar het schijnt, is hij tandarts?

GRAZIELLA- Dat klopt.

FIEL- ( Stokerig ) Dan kan Angèle binnenkort bij hem terecht voor een vals gebit.

ANGELE- ( Gepikeerd ) Mijn tanden zijn nog allemaal gaaf. Ik ga ten andere niet naar een gewone tandarts. Om de zes maanden bezoek ik een odontoloog.

FIEL- ( Treiterig ) Welke soort ziekten behandelt die?

BETTY- ( Wil een ander onderwerk ) Zijn wij nu uitgepraat over die bruiloft? Dan gaan Fernand en ik mee met onze Graziëlla.

ANGELE- Voorlopig weten wij voldoende. Of neen! Wij hebben het nog niet gehad over onze kledij!

FERNAND- Daarmee trekt iedereen zijn plan!

ANGELE- ( Verontwaardigd ) O ja?

FERNAND- Desnoods kunnen wij afspreken, dat iedereen een rode anjer draagt op zijn revers.

ANGELE- ( Schamper ) De zoveelste boerenkermis!

FERNAND- Zo'n rode anjers zie je toch meer!

ANGELE- Een heel goede reden, om het deze keer eens anders te doen... Johan?

JOHAN- Angèle dacht aan een ceremoniekledij.

ANGELE- ( Verontwaardigd ) "Angèle dacht!" Jij niet soms?

FERNAND- Toch geen pitteleer?

JOHAN- ( Erg onwennig ) Toch wel. En een broek met een glanzend, zijden lint op de zijnaad.

ANGELE- En een buishoed.

FERNAND- ( Geamuseerd ) Die staat nogal op een kop als de mijne.

ANGELE- ( Gemeend ) Daarom dragen jullie hem onder de arm!

FIEL- Wat vertelt Angèle?

FERNAND- ( Geamuseerd ) Dat jij op de dag van de bruiloft een buishoed onder de arm moet dragen.

FIEL- ( Geamuseerd ) Met daarin een wit konijn?

- ANGELE- ( Lastig ) Trek het maar weer in het belachelijke!
- BETTY- ( Wat opgewonden ) Angèle, zie jij onze pa al in een ceremoniekostuum?
- ANGELE- ( Schamper ) Dan liep hij voor één keer eens deftig gekleed!
- FIEL- ( Geamuseerd ) Als een aangeklede fooraap!
- BETTY- ( Achterdochtig ) Jij was toch niet van plan, in het lang te lopen?
- ANGELE- ( Gemeend ) Ik niet alleen! Jij ook!
- ROZEKE- Ik ben al mijn leven gekleed in de winkel van Lieske Van Maasakker.
- FIEL- En dat was ferm schoon!
- ROZEKE- Lieske weet, wat mij past en staat.
- ANGELE- ( Gemeend ) Deze keer gaan wij met zijn allen naar "Ladies' Dressing Shop"!
- BETTY- Ben jij op je kop gevallen? Weet jij, wat het daar kost?
- ANGELE- Ja! Ik ga daar altijd!
- BETTY- ( Resoluut ) Ik niet, ik hou rekening met mijn portemonnee!
- GRAZIELLA- Als tante Angèle graag in de "Ladies' Dressing Shop" gaat, dan mag zij dat toch.
- ANGELE- ( Resoluut ) Jij zou daar ook best eens binnengaan. De toekomstige van een tandarts moet haar wereld leren kennen.
- GRAZIELLA- Jeroen en ik kleden ons altijd sportief.
- ANGELE- ( Minachtend ) Met een jeans!
- GRAZIELLA- Waarom niet?
- ANGELE- Als jullie er op de bruiloft ook zo bij lopen, blijf ik zo ver mogelijk uit jullie buurt!
- FIEL- ( Geamuseerd ) Een jeans, zou ik door ook mee staan?
- ANGELE- ( Opgewonden ) Johan, wij gaan naar huis!

-----

## VIERDE TAFEREEL

-----

( Fiel ligt al in bed. In de badkamer loopt er nog een kraan. )

FIEL-        Waar blijf jij?

ROZEKE-     ( In badkamer ) Ik kom!

FIEL-        ( Geamuseerd ) Als ik nog lang moet wachten, is mijn goesting over!

ROZEKE-     Jij hebt je weer niet gewassen!

— FIEL-        Ik ben niet vuil, ik was mij 's morgens!

ROZEKE-     Eén keer per week,... als jij d'r aan denkt!

( In nachthemd komt Rozeke schoorvoetend uit de badkamer. )

FIEL-        ( Alsof hij het meent ) Zestig jaar geleden ging dat rapper.

ROZEKE-     ( Ietwat ironisch ) Bij jou of bij mij?... ( Aarzelend ) Fiel, ik voel mij niet zo goed vanavond.

FIEL-        ( Geamuseerd ) Kom dan maar gauw tussen de lakens! Wij gaan daar eens iets aan doen!

ROZEKE-     Ik voel mij zo zenuwachtig, precies of ik mijn slaappilleke niet heb ingenomen.

— FIEL-        Heb je 't ingenomen?

ROZEKE-     Ja.

FIEL-        Heel zeker?

ROZEKE-     Ik ben nog eens speciaal gaan controleren beneden.

FIEL-        Dan is alles in orde.

ROZEKE-     Mijn hart slaapt veel te rap.

FIEL-        ( Geamuseerd ) Dat doet het toch altijd, als jij mij ziet! Kom eens hier, ik zal eens voelen.

ROZEKE-     Ik durf niet gaan liggen.

FIEL-        Daarvan word je pertang rustiger. Met een warm hart zitten kou lijden, is niet goed... Jij hebt je weer te fel opgejaagd daarstraks.



- ROZEKE- Het was hier ook zo druk.
- FIEL- Jij hebt je weer op stang laten jagen door die lellebel van een Angèle!
- ROZEKE- Dat is niet waar!
- FIEL- Da's wel waar! Ik heb mij ten andere ook kwaad gemaakt. Dat schepsel kan niets anders, dan een mens zijn bloed doen koken!
- ROZEKE- Zij is de vrouw van onze Johan, en hij is toch content met haar.
- FIEL- Ben jij daar wel zeker van? Heb jij hem de laatste tien jaar nog weten lachen?
- ROZEKE- Onze Johan is altijd nogal aan de serieuze kant geweest. Dat is normaal, het leven is niet meer zo simpel als in onze tijd.
- FIEL- Toen was het ook niet simpel. Maar wij verkochten minder complimenten.
- ROZEKE- Over onze bruiloft van toen hoefden wij niet lang na te denken. Geen van beiden bezaten wij een frank.
- FIEL- ( Ietwat ironisch ) Voor een kostuum moest ik niet naar een Engelse winkel. Een goedkoop stofke, en Tuur Durwael maakte daarvan een ordentelijke broek en vest.
- ROZEKE- En een schone gilet.
- FIEL- Ik droeg er een van het trouwkostuum van onze Louis... Weet jij nog, Rozeke, dat ik jou die allereerste nacht de slaapkamer binnendroeg?
- ROZEKE- Ik weet dat nog, maar jij niet meer! Daarvoor had jij veel te veel op.
- FIEL- Alleen maar wat fluitekesbier. Ik was zo nuchter als een pasgeboren mutten.
- ROZEKE- Jij zong aaneenaan van "Te Lourd' op de bergen"!
- FIEL- Van zottigheid!
- ROZEKE- Bij iedere "Ave" stak jij mij in de hoogte.
- FIEL- ( Geamuseerd ) Dan was ik toch niet zo zat! Kom maar gauw tussen de lakens, dan zal ik dat liedje nog eens zingen!
- ROZEKE- Da's allang uit de mode... lijk wij.
- FIEL- ( Enthousiast ) Lijk jij is er nog altijd geen tweede!
- ROZEKE- Volgens jou!

- FIEL- En ik ben een kenner, wat dat betreft!
- ROZEKE- ( Bezorgd ) Jij vreest dus, dat onze Johan niet meer gelukkig is?
- FIEL- Ik weet het niet. Content misschien wel, maar gelukkig ...? Onze Betty en hare Fernand verstaan mekaar, dat zie je zo. Maar zij hebben mekander nodig, om aan de kost te geraken.
- ROZEKE- Onze Betty heeft mijn karakter.
- FIEL- Ja. ( Enthousiast ) En Fernand mijn gezond verstand!  
( Rozeke bezielt Fiel veelbetekenend. )
- FIEL- Wij zullen ons maar niet te veel meer bemoeien met onze kinderen. Zij zijn de vijftig gepasseerd.
- ROZEKE- Wat zij nu nog niet hebben, zullen wij ze niet meer bijbrengen.
- FIEL- ( Ietwat opgewonden ) Al had ik die Angèle nog eens gaarne haar soep uitgeschept!
- ROZEKE- Zij meent het goed.
- FIEL- Zij stikt van de pretentie!
- ROZEKE- Jij bent niet zo fel voor die diamanten bruiloft, hè?
- FIEL- Nooit geweest! Ik word het liefst met rust gelaten.
- ROZEKE- En ter wille van onze kinderen?
- FIEL- Ook onze Johan en onze Betty vragen er niet echt naar.
- ROZEKE- Wij brengen toch heel de familie nog eens bijeen.
- FIEL- ( Ietwat ironisch ) Alleen die nog min of meer te been zijn.
- ROZEKE- ( Ietwat melancholisch ) Misschien is dit wel onze allerlaatste kans, om samen nog eens iets te vieren.
- FIEL- ( Geamuseerd protesterend ) Jij bent toch niet van plan, mij in de steek te laten? ( Alsof hij het meent ) Jij hebt toch geen andere op het oog?
- ROZEKE- Wie zou er mij nog willen?
- FIEL- ( Blijkbaar ernstig ) Dat weet je nooit! Tegenwoordig lopen er velen met slechte ogen... Ik alleen zitten! En dan hertrouwen... met zo'n specie van Angèle!
- ROZEKE- ( Geamuseerd ) Dan moest jij iedere avond je voeten wassen!

FIEL- Ik zal toch maar bij jou blijven. Maar kom dan ik bed!

ROZEKE- Ik zit hier goed.

FIEL- Jij krijgt het koud!

ROZEKE- ... Vieren wij dan toch maar die bruiloft?

FIEL- Dat laat ik aan jou over.

ROZEKE- Op die manier vermijden wij zure gezichten.

FIEL- ( Wat ironisch ) Denk je?

ROZEKE- Voor die weinige jaren dat wij hier nog rondlopen, wil ik mijn kinderen rond mij hebben.

FIEL- Zeg maar vlakaf, dat jij eens gaarne in die open koets van Angèle door het dorp rijdt!

ROZEKE- Liefst van al vierde ik het hier, alleen met de naaste familie.

FIEL- Waarom doen wij het dan niet? Al die tamtam!

ROZEKE- Onze Betty zal mij die dag wel wat helpen zeker?

FIEL- ( Grootsprekerig ) Ik ben er ook nog!

ROZEKE- Jij bent al even sletig en ouwerwets als ik!

FIEL- Als die diamanten bruiloft er komt, draag ik jou die avond opnieuw de trap op! En hier de slaapkamer binnen!

ROZEKE- ( Geamuseerd ) En jij zingt opnieuw van "Te Lourd' op de bergen".

FIEL- ( Geamuseerd ) Ja, maar deze keer met iets minder "Ave's"!... En daarna in bed doen wij nog eens hetzelfde als zestig jaar geleden!

ROZEKE- Daarvan herinner ik mij niet meer zoveel.

FIEL- ( Enthousiast ) Dan zal ik je geheugen wel eens opfrissen! Moeten wij dat vooraf niet eens repeteren?

ROZEKE- Repeteren? Dat hebben wij toen toch ook niet gedaan.

FIEL- ( Geamuseerd ) Dat klopt! Maar toen waren wij alletwee zestig jaar jonger... ( Enthousiast ) Als wij nu eens...

ROZEKE- Laat dat maar over aan jonge mensen.

FIEL- Lijk Angèle? Ik durf wedden, dat onze Johan er in die tien jaar nog geen enkele keer is mogen aankomen!

ROZEKE- ( Ongelovig ) Allee, Fiel!

- FIEL- ( Vol overtuiging ) Rozeke, daar wed ik mijn laatste frank op!
- ROZEKE- ( Lichtjes melancholisch ) Hoelang zouden wij nog samen blijven, Fiel?
- FIEL- Dat weet ik niet. En dat is maar goed ook! Anders zaten wij gedurig af te tellen.
- ROZEKE- Vind jij ook, dat het allemaal zo rap is gegaan?
- FIEL- Een mens zijn leven is zo voorbij. Een scheet in een fles! En zeggen, dat sommigen hun eigen zo druk kunnen maken!
- ROZEKE- Ben jij ook bang, voor wat nog moet komen?
- FIEL- Waarom wel?
- ROZEKE- Veel goeds is er niet meer achter. Alleen nog ziek worden... en doodgaan.
- FIEL- Waar jij al zit aan te denken! ( Enthousiast ) Wij moeten eerst nog repeteren voor die nieuwe huwelijksnacht!
- ROZEKE- Wie van ons getweeën zal er het eerst moeten vertrekken?
- FIEL- ( Ietwat plagerig ) Jij natuurlijk! Jij maakt je veel te nerveus!
- ROZEKE- Hoe ga jij dan alleen je plan trekken?
- FIEL- ( Onbekommerd ) Dat zien wij dan wel!
- ROZEKE- Wie alleen achterblijft, wordt een sukkelaar.
- FIEL- ( Probeert haar wat op te monteren ) Weet jij niks plezierigs om over te praten? Als een van ons getweeën vertrekt, zet de andere een annonceke in de gazet,... en de zaak is opgelost.
- ROZEKE- Ik ben bang om alleen achter te blijven. Soms zit ik hieraan te denken.
- ( Meteen stapt Fiel uit bed. Resoluut gaat hij tot bij Rozeke. )
- FIEL- Jij met je zwarte gedachten! Geen van ons getweeën blijft hier ooit alleen achter. Wij vertrekken gelijk. Maar dat duurt nog wel een tijdje. En nu ga jij met mij mee het bed in!
- ROZEKE- Ik ben zo nerveus.
- FIEL- ( Enthousiast ) Dat betert wel, als jij in mijn schoot ligt!

( Fiel neemt Rozeke mee het bed in. )

FIEL- Zo zie! En nu gaan wij eens repeteren!

( Fiel wil Rozeke in zijn armen nemen. )

ROZEKE- Voorzichtig, Fiel!

( Fiel bezielt haar vriendelijk. )

ROZEKE- Mijn hart slaat echt raar vandaag.

FIEL- ( Probeert haar op te beuren ) Dat is maar een gedachte! Jij wordt minstens honderd... en ik ook! Hoeveel jaar zijn wij dan getrouwd?... Eénentachtig! Welk soort bruiloft zou dat zijn?

ROZEKE- ( Ongerust ) Ik denk, dat wij morgen best dokter Muyl-  
dermans eens laten langskomen.

FIEL- ( Vriendelijk ) Ik zal zelf wel eens voelen, wat jij mankeert... Maar eerst doe ik het licht uit, anders zien de geburen ons misschien bezig!

- - - - -

P A U Z E

- - - - -

VIJFDE TAFEREEL

-----

( De slaapkamer. Rozeke ligt ziek te bed, dokter Muyl-  
dermans onderzoekt haar. Graziëlla heeft zich wat be-  
scheiden teruggetrokken bij het balkon. )

ROZEKE- Is het serieus, mijnheer dokter?

DOKTER- Maak je geen zorgen, mevrouwtje. Jij bent weer gauw de  
oude.

ROZEKE- Rozeke is mijn naam. Je vader kent mij heel goed, al  
zijn leven is hij onze huisdokter geweest. Hoe is het  
met hem?

DOKTER- Hij maakt het tamelijk goed. Maar gezien zijn leeftijd,  
doet hij het tegenwoordig rustig aan.

ROZEKE- Jouw vader is een goed mens. Altijd heb ik heel gaarne  
met hem te doen gehad.

DOKTER- Ik zal hem je groeten overbrengen.

ROZEKE- Daar doe jij mij een groot plezier mee, mijnheer dok-  
toor.

DOKTER- Wij gaan je een drankje voorschrijven, om weer gauw op  
krachten te komen.

ROZEKE- Ik moet toch niet in bed blijven?

DOKTER- Maar een paar dagen. Op tijd en stond wat rust nemen,  
is goed voor iedereen. Heb jij misschien wat veel ge-  
werkt de laatste tijd?

ROZEKE- Ik heb het nogal druk gehad. Fiel en ik zijn zestig  
jaar getrouwd, en nu willen ze ons binnenkort vieren.

DOKTER- Dan ben jij bij de gelukkigen?

ROZEKE- Ik was liever nog maar twintig jaar getrouwd, dan was  
ik nu veertig. "Dan" was ik bij de gelukkigen.

DOKTER- Jij ziet er bijlange nog geen tachtig uit. Jij gaat  
nog jaren mee.

ROZEKE- Jij praat juist lijk je vader.

DOKTER- Het briefje voor de apotheker kan ik misschien best  
aan je kleindochter geven?

ROZEKE- ( Fier ) Zij leert voor verpleegster. Zij kan Fiel en  
mij komen verzorgen... later.

DOKTER6 Dat geluk heeft niet iedereen.

ROZEKE- Het is een beste kind, mijnheer dokter.

DOKTER- Jij blijft dus enkele dagen in bed, Rozeke. Over een dag of twee, drie, als ik hier passeer, spring ik weer eens binnen. Intussen neem jij regelmatig je medicijn.

ROZEKE- Dat zal ik zeker doen, mijnheer dokter.

DOKTER- Spoedig beterschap.

ROZEKE- Vergeet niet, je vader de goeiendag te doen!

( Dokter Muyldermans gaat tot bij Graziëlla. )

DOKTER- Wat vind jij van oma?

GRAZIELLA- Zij ziet er bleek uit... en mager.

DOKTER- Zij is niet zo best.

GRAZIELLA- Het hart?

DOKTER- Versleten. Zij moet volledig rusten, en zoveel mogelijk elke inspanning en emotie vermijden.

GRAZIELLA- Komt zij er nog door?

DOKTER- Dat hopen wij bij ieder van onze patiënten. Jij bent bijna afgestudeerd?

GRAZIELLA- Ik ben laatstejaars.

DOKTER- Dan kan jij hier een beetje toezien?

GRAZIELLA- Dat zal ik zeker doen.

DOKTER- Vraag ook aan de anderen, dat zij oma niet nodeloos vermoeien.

GRAZIELLA- Jij bent precies ongerust?

DOKTER- Misschien met reden.

GRAZIELLA- In de badkamer ligt wasgerei klaar, dokter.

DOKTER- Dank je.

( Heel even begeeft dokter Muyldermans zich naar de badkamer. )

ROZEKE- Wat zei de dokter?

GRAZIELLA- ( Glimlachend ) Dat jij er nog niet zo slecht uitziet, oma.

ROZEKE- Ik voel mij nochtans niet lijk het moet.

GRAZIELLA- Dat betert gauw, zegt hij. Lig jij goed?

ROZEKE- Ja, ja.

GRAZIELLA- Rust dan maar wat, ik blijf bij jou.

ROZEKE- Moet jij niet naar Jeroen?

GRAZIELLA- Op dit ogenblik ga jij voor.

( Graziëlla neemt plaats op een stoel. De dokter komt uit de badkamer. )

DOKTER- Het beste, Rozeke! En tot ziens, allebei!

ROZEKE- Tot ziens, mijnheer dokter!

( Dokter Muyldermans daalt van de trap. In de woonkamer zitten Fiel, Johan, Betty, Fernand en Angèle te wachten op nieuws. )

BETTY- En, dokter?

DOKTER- Onze zieke zal enkele dagen het bed moeten houden.

BETTY- Hoelang?

DOKTER- Dat valt moeilijk te voorspellen. Over enkele dagen kom ik opnieuw langs. Dan zien wij, hoe haar toestand evolueert.

JOHAN- Het hart?

DOKTER- Ja. Moeder is niet meer van de jongsten.

BETTY- En wat het eten betreft?

DOKTER- Moeder is toch geen groot eter?

FIEL- Van wat zij eet, blijft nog geen kanarievogelke in leven.

BETTY- Op haar leeftijd heb je niet veel meer vandoen.

FIEL- Wat scheelt er aan onze leeftijd? Ik voel mij nog ver van versleten!

DOKTER- Laat moeder maar rustig verder eten, wat zij gewoon is. Ik heb wel een medicijn voorgeschreven voor bij het eten.

FIEL- Als het weer wat meevalt, mag ze toch mee de hof in? Wij zitten daar toch maar op de bank.

DOKTER- Voor alle zekerheid hou je haar in bed.

JOHAN- 't Is toch maar voor een paar dagen, pa...

FERNAND- En we kunnen de balkondeur openzetten.



DOKTER- Die diamanten bruiloft, voor wanneer is die voorzien?

JOHAN- Voor over een goede maand.

DOKTER- Oh!

FERNAND- Tegen die tijd is zij toch in orde?

DOKTER- Dat hopen wij.

ANGELE- ( Gewichtig ) Vooraf valt er nog heel wat te belopen en te regelen!

BETTY- ( Ietwat geprikkeld ) Daarvan hoeft ma zich niks aan te trekken!

DOKTER- De eerste weken mag zij zich zeker niet inspannen... Slaapt zij nogal goed?

FIEL- Wat vraagt de dokter?

BETTY- Of ma nogal goed slaapt.

FIEL- Daar kan ik moeilijk een antwoord op geven. Van het moment dat ik mijn bed al maar zie, val ik in slaap.

DOKTER- Een rustige slaap is de basis van een goede gezondheid.

FIEL- Voor mijn honderdste krijgen ze mij niet klein!

ANGELE- ( Profeterend ) Die het luidst roepen, zijn vaak het eerst vertrokken!

( Boze blikken van Fiel naar Angèle. )

DOKTER- Ik moet verder. Anders raak ik niet rond voor mijn spreekuren.

FIEL- Hoeveel schuld hebben wij?

BETTY- Dat regel ik wel met de dokter.

( Betty laat de dokter uit. )

DOKTER- Nog een prettige dag, samen!

FERNAND- Bedankt, dokter!

( De dokter verdwijnt samen met Betty. )

FIEL- ( Absoluut niet akkoord ) Rozeke haar hart niet in orde! Daarvoor moet je dokter zijn, om zo'n stommiteit te verkopen!

ANGELE- De dokter kan het toch weten!

FIEL- Dat die dokter maar goed oppast, of Rozeke haar hart houdt het langer vol dan dat van hem. Ik heb je nog

gezegd, dat je de ouwe moest vragen in plaats van de jonge! Zo'n snotneus heeft toch nog helemaal geen ondervinding!

- FERNAND- De beste jaren van dokter Muyldermans senior liggen ook achter de rug. Naar ik heb gehoord, komt hij nog zelden buiten de deur.
- JOHAN- Hij gaat ook heel moeilijk.
- FIEL- Dat was ten minste een dokter. Als die nog maar naar je keek, was je genezen.
- ANGELE- ( Ietwat schamper ) Als je niets mankeerde zeker?
- FIEL- ( Koppig ) Zelfs als je zo ziek was als een hond!
- ANGELE- Dokters met al wat jaren zijn toch hopeloos voorbijgestreefd. Lijk de geneeskunde tegenwoordig evolueert!
- FIEL- ( Koppig ) Lijk de ouwe Muyldermans maken ze er geen tweede meer! ( Schamper ) Ons Rozeke haar hart! Wat een onnozele praat!
- JOHAN- Over de bruiloft sprak de dokter zich niet echt uit.
- ANGELE- ( Ietwat opgewonden ) Hoe bedoel je?
- JOHAN- Of die al dan niet kan doorgaan.
- ANGELE- ( Opgewonden ) Nu alles zo goed als geregeld is, ga jij die toch niet meer uitstellen?
- FERNAND- Als moeder nog niet hersteld is, zullen wij wel moeten.
- ANGELE- ( Opgewonden ) Jij gaat twee keer uitgaven doen? Als die bruiloft op de geplande dag niet doorgaat, zal je toch de zaal, de taxi's en het gehuurde materiaal moeten betalen!
- FERNAND- ( Wat ironisch ) Dat wordt dan een bruiloft zonder de bruid?
- ANGELE- ( Opgewonden ) Wie beweert er zoiets? Als die bruiloft niet kon doorgaan, had dokter Muyldermans ons dit gezegd!
- FERNAND- Hij liet het toch min of meer doorschemeren.
- ANGELE- ( Lastig ) Dan heb jij weer meer gehoord dan ik!... Wij moeten het dringend eens hebben over het avondfeest.
- FERNAND- Regel dat in de week maar eens samen met onze Betty!
- ANGELE- ( Kordaat ) Wat er op tafel komt die dag, regel "ik" met de patroon van "De Markies"! Zoiets kan je niet overlaten aan leken! Nu wil ik het alleen maar even hebben over de prijs.

FERNAND- Daarvan heb ik niet het minste benul.

ANGELE- Dat vreesde ik al! De viering zelf, ceremonie, taxi's, bloemen, kerkdienst, film en foto's schat ik op zo'n 2000 euro. Als wij nu voor het eten en de drank samen zo'n 9 à 10 000 euro voorzien. Wat vinden jullie hiervan?

FERNAND- ( Erg verrast ) Samen 12 000 euro?

ANGELE- Daar zijn zaal, muziek en personeel inbegrepen.

FERNAND- ( Erg ironisch ) Dat hoop ik!

ANGELE- ( Wat opgewonden ) Wij zijn met 125 man!

FERNAND- Maar pa is alleen om te betalen!

ANGELE- Wij vieren hem toch maar één keer!

FERNAND- ( Erg ironisch ) Dat hoop ik!

ANGELE- Het is "zijn" bruiloft!

FERNAND- ( Opgewonden ) Weet jij, hoeveel hij trekt aan pensioen?

ANGELE- Dat zijn mijn zaken niet.

FERNAND- 885 euro per maand! Jouw feest kost hem meer dan een jaar pensioen!

ANGELE- ( Erg geprikkeld ) Mijn feest? "Zijn" feest!

FERNAND- Waarvan moeten ze hier dan de rest van het jaar leven?

ANGELE- ( Wat opgewonden ) Johan, zeg ook eens iets!

JOHAN- ( Onwennig ) Wat kan ik hierop zeggen?

ANGELE- Dat ik gelijk heb bijvoorbeeld!

( In de slaapkamer )

ROZEKE- Dat ik juist nu iets moet mankeren, vlak voor onze bruiloft!

GRAZIELLA- Zo erg is het niet met je gesteld, oma. En je hebt nog een volle maand, om te herstellen.

ROZEKE- Als ik maar weer te been ben tegen "jouw" bruiloft!

GRAZIELLA- Dat is nog niet voor de eerste jaren. En daarbij, ik wacht tot jij erbij bent.

ROZEKE- ( Vriendelijk ) Als je echt van Jeroen houdt, wacht dan maar niet te lang. Ons leven is zo kort, kind. Eer wij goed en wel beseffen dat wij hier rondlopen, is

het al voorbij.

GRAZIELLA- Jouw leven is toch de moeite waard geweest.

ROZEKE- Ik weet het niet.

GRAZIELLA- Lijk jij en opa mekaar verstaan, dat vind je nergens meer.

ROZEKE- Dat is waar! Als ik hoor, hoe het er op een ander aan toegaat!

GRAZIELLA- Sommigen houden het tegenwoordig maar enkele maanden uit.

ROZEKE- Begrijp jij dat?

GRAZIELLA- Moeilijk.

ROZEKE- Die kunnen mekaar toch nooit gaarne hebben gezien. Of wat denk jij daarvan?

GRAZIELLA- Ik weet het niet.

ROZEKE- Het ergste wat mij is overkomen in mijn leven, is de echtscheiding van mijn eigen zoon. Johan en Miet waren al twintig jaar getrouwd. Samen kwamen zij hier elke week over de vloer. En zo ineens was het voorbij... voorgoed. Op dat moment was het precies, of ik een slag in mijn gezicht kreeg. Ik had bijna liever gehad, dat zij samen waren verongelukt.

GRAZIELLA- Oma!

ROZEKE- Dan had ik ten minste de indruk bewaard, dat zij samen gelukkig waren geweest.

GRAZIELLA- Ook zij hebben gelukkige jaren gekend.

ROZEKE- Dat kan toch moeilijk.

GRAZIELLA- Jawel! Anders waren zij nooit zo lang samengebleven.

ROZEKE- Denk jij?

GRAZIELLA- Natuurlijk!

ROZEKE- Fiel en ik hebben nooit aan mekaar getwijfeld. Een andere man! Dat is het laatste, waaraan ik ooit zou denken!... Hoe gaat Fiel zijn plan trekken, als ik er niet meer ben?

GRAZIELLA- Waar jij al mee in je hoofd zit, oma!

ROZEKE- Ooit komt die dag!

GRAZIELLA- Dat duurt nog jaren! En dan is mama er nog altijd... en tante Angèle.

ROZEKE- ( Ietwat ironisch ) Fiel en Angèle!

GRAZIELLA- En ik ben er ook nog!

ROZEKE- Als er iets is wat ik nog wens, dan is het dat Fiel en ik hier gelijk mogen vertrekken.

GRAZIELLA- ( Vriendelijk ) Wacht daar nog maar wat mee. Wij moeten eerst nog jullie bruiloft vieren.

ROZEKE- Ik wou, dat die al voorbij was. En Fiel ook! Hij en feesten!

GRAZIELLA- Mag ik je nog altijd niets te drinken halen?

ROZEKE- Ik heb niks nodig.

GRAZIELLA- Rust dan nog maar wat.

ROZEKE- Dat zal ik nog een eeuwigheid moeten doen. Ga jij intussen beneden maar eens polsen, wat de dokter gezegd heeft.

GRAZIELLA- Dat vernemen wij straks wel. Nu blijf ik bij jou.

( In de woonkamer. Betty komt uit de gang. )

ANGELE- Wij liggen een beetje in discussie over het feestmaal.

BETTY- ( Ernstig ) Dat interesseert mij voorlopig niet!

ANGELE- ( Wat verontwaardigd ) Er moet toch worden gegeten!

BETTY- ( Ernstig ) Als die bruiloft doorgaat!

ANGELE- ( Opgewonden ) Wat krijgen wij nu weer? Gaan wij de discussie van vooraf herbeginnen?

( Fiel heeft er al een tijdje bezorgd en peinzend bij gezeten. )

FIEL- ( Duidelijk bezorgd ) Wat zei de dokter, Betty?

BETTY- ( Wat ontwijkend ) Niet veel.

FIEL- Het duurde zo lang.

BETTY- Ik moest hem toch betalen.

FIEL- Met de ouwe Muyldermans wisten wij direct, wat Rozeke mankeert.

BETTY- Dat weten wij nu ook, pa.

ANGELE- ( Tot Betty ) Wanneer heb jij deze week eens wat tijd, om mee te gaan naar "De Markies"?

BETTY6 ( Zenuwachtig ) Angèle, mijn kop staat er niet naar!

- ANGELE- ( Wat opgewonden ) Het menu moet dringend worden besproken!
- BETTY- ( Opgewonden ) Doe jij het dan!
- ANGELE- Helemaal alleen? En dan achteraf niets dan zure gezichten krijgen?
- BETTY- ( Opgewonden ) Hier is maar één zuur gezicht!
- ANGELE- ( Scherp ) Welk?
- FIEL- ( Bezorgd ) Is er nog iemand bij Rozeke?
- FERNAND- Onze Graziëlla.
- FIEL- Zou de dokter haar meer hebben verteld?
- ANGELE- ( Ongeduldig ) Welke dag heb jij het niet zo druk in de winkel?
- BETTY- ( Wat schamper ) Als jij je eigen familie ook al eens iets liet verdienen, wist jij dat!
- ANGELE- ( Opgewonden ) Ik koop mijn brood en mijn patisserie toch waar "ik" wil!
- BETTY- ( Opgewonden ) Is het op een ander beter?
- ANGELE- Volgens mij toch!
- BETTY- ( Erg opgewonden ) Hoor jij dat, Fernand?
- FERNAND- ( Rustig ) Angele koopt, waar "zij" wil. Gelukkig voor ons, heeft de overgrote meerderheid van het dorp een andere smaak.
- ANGELE- ( Onwennig ) Wat het menu betreft...
- BETTY- ( Opgewonden ) Voorlopig gaat die bruiloft niet door!
- ANGELE- ( Verontwaardigd ) Nu ik al bijna alles heb geregeld?
- BETTY- De gezondheid van ma gaat voor!
- ANGELE- Tegen die tijd is die weer in orde!
- BETTY- ( Erg opgewonden ) Heb jij met dokter Muyldermans gesproken?... ( Houdt zich wat in ter wille van Fiel ) Ik wel!
- ( Graziëlla verschijnt op de trap. )
- GRAZIELLA- Kan dat hier niet wat minder? Oma moet rusten!
- ANGELE- ( Nogal scherp ) Jou moet ik ook nog eens spreken! Kom maar eens even naar beneden!

GRAZIELLA- Oma heeft mij nodig.

ANGELE- ( Wat opgewonden ) Op die paar minuten steekt het niet.  
... Naar het schijnt, heb jij je appartement mooi ingericht?

GRAZIELLA- Wij doen ons best.

ANGELE- Waar heb jij die kleerkast vandaan?

GRAZIELLA- Welke kleerkast?

ANGELE- Doe niet zo onnozel! Jij weet heel goed, waarover ik het heb!

FERNAND- ( Wat gebeten ) Die stond hier achter in het waskot!

BETTY- Fernand heeft die met zijn bestelwagen gehaald!

ANGELE- Hoeveel hebben jullie hiervoor betaald?

FERNAND- ( Verontwaardigd ) Ze lag helemaal uiteen!

ANGELE- ( Ongelovig ) En zoiets zet jouw dochter op haar splinternieuw appartement?

GRAZIELLA- ( Bijt van zich af ) Jeroen heeft er weken aan gewerkt! Hij heeft er heel wat geld aan uitgegeven!

ANGELE- ( Opgewonden ) Ze is antiek!

GRAZIELLA- Opa stond op het punt, ze op te ruimen!

ANGELE- Ze is geld waard!

BETTY- ( Erg opgewonden ) Angèle, zoek jij ruzie?

ANGELE- ( Heftig ) Ik wil, dat Johan hier op dezelfde manier wordt behandeld als jij!

FERNAND- ( Opgewonden ) Hoeveel is die kast nog waard?

( Fernand pakt naar zijn portefeuille. )

BETTY- ( Verontwaardigd ) Jij gaat dat schepsel toch niet vergoeden?

FERNAND- ( Opgewonden ) Ik wil niet horen, dat wij hier iets hebben meegenomen!

GRAZIELLA- Ik breng die kast wel terug, papa!

FIEL- ( Heeft heel de tijd zitten peinzen ) D'r is niemand bij Rozeke!

JOHAN- ( Onwennig ) Angèle, ik vind dat jij iets te ver gaat.

ANGELE- ( Verontwaardigd ) Wablief?

- JOHAN- Als vader en moeder Graziëlla die kast cadeau hebben gedaan, is dat hun zaak.
- ANGELE- ( Erg opgewonden ) Die kast is voor de helft van jou!
- JOHAN- Ze was van mijn ouders. Zij hadden het recht, ze iemand cadeau te doen!
- ANGELE- ( Scherp ) En wat kreeg jij als tegenwaarde?
- BETTY- ( Opgewonden ) Voor zijn vijftigste verjaardag kreeg Johan van pa en ma een gouden dasspeld met zijn naam erin!
- ANGELE- ( Schamper ) God ja!
- BETTY- Ik ben ze in hun plaats gaan kopen!
- ANGELE- ( Schamper ) Dacht ik het niet?
- BETTY- ( Erg opgewonden ) Ik weet, dat jij ze maar niks vond. Maar het was een duur cadeau van twee arme menskes voor hun gegoede zoon!
- ANGELE- ( Opgewonden tot Johan ) Durf jij die dasspeld opsteken?
- JOHAN- Ik heb er de kans niet toe gehad.
- ANGELE- ( Erg opgewonden ) Durfde jij dat?
- JOHAN- Ik had ze heel graag gedragen. Moeder was erg fier, toen zij ze mij gaf.
- ANGELE- ( Erg opgewonden ) Ik vind ze maar niets! En ik bepaal, wat jij nu draagt!
- BETTY- ( Schamper ) Je had ze hem af en toe wel eens kunnen opspelden, als Johan naar hier kwam!
- ANGELE- ( Woedend ) Nooit!
- BETTY- ( Kwaad ) Madam schaamt zich om ons! Waarom heb jij onze Johan dan niet met rust gelaten?
- ANGELE- ( Woedend ) "Ik" heb hem niet nagelopen!
- BETTY- ( Kwaad ) Maar jij hebt hem wel in dank aangenomen!
- FIEL- ( Erg ongerust ) Ik moet eens gaan zien naar Rozeke.
- GRAZIELLA- Ik ga met je mee, opa.
- ANGELE- ( Venijnig ) Om hem weer een kast af te luizen?
- JOHAN- ( Erg opgewonden ) Angèle, nu is het genoeg!
- ANGELE- ( Woedend ) Wablief?



( Opa en Graziëlla verdwijnen in de slaapkamer. )

JOHAN- Als ze jou die kast hadden aangeboden, had jij ze niet eens aangenomen.

ANGELE- ( Kwaad ) Wij hadden ze kunnen verkopen!

JOHAN- ( Erg opgewonden ) Ben jij niet beschaamd?

ANGELE- ( Kwaad ) Moet ik beschaamd zijn?

JOHAN- ( Erg opgewonden ) Ja!

ANGELE- ( Woedend ) Ik ben beschaamd,... ter wille van jullie armoedig gedoe hier!

JOHAN- ( Woedend ) Heks!

ANGELE- ( Bleek van woede ) Dit heb jij niet voor niets gezegd, Johan Van Gestel!

( Woedend verlaat Angèle resoluut het huis. )

BETTY- ( Kwaad ) Stap het maar af!

JOHAN- ( Ietwat bekoelend ) Ik ben blij, dat ik haar voor één keer mijn mening heb gezegd! Maar ik ga thuis geen ruzie zoeken.

BETTY- ( Ironisch ) Die heb jij al.

JOHAN- Dat los ik wel op! Tot ziens!

( Johan haast zich achter Angèle aan. )

FERNAND- Arme sukkelaar!

BETTY- 't Is zijn eigen schuld! Waarom heeft hij haar zolang laten begaan?

FERNAND- Heb jij gemerkt, hoe zenuwachtig pa is?

BETTY- Je zou het voor minder.

FERNAND- Wat zei dokter Muyldermans?

BETTY- Niet veel goeds. Maar mag het bed niet meer verlaten. Haar hart is helemaal op.

FERNAND- Jij en Graziëlla moeten maar wat meer langskomen.

BETTY- ( Resoluut ) En die bruiloft vergeten wij!

FERNAND- Die kunnen wij nog moeilijk uitstellen!

BETTY- Wij stellen ze niet uit, wij gelasten ze af!

FERNAND- Dat kunnen wij nog moeilijk!

BETTY- ( Resoluut ) Dat zullen wij eens zien!

( Lutgard komt binnen, zij is nogal nieuwsgierig. )

LUTGARD- Hadden jullie dat gezien? Angèle is volle vitesse vertrokken met de wagen. Johan wou ook mee! Maar zij smakte de deur toe voor zijn neus!

BETTY- Waar is Johan?

LUTGARD Hij is haar te voet achterna gegaan.

-----

ZESDE TAFEREEL  
-----

( Rozeke ligt te bed, dokter Muyldermans voelt haar pols. Fiel zit op een stoel bij het bed, Betty staat vlak bij hem. )

DOKTER- Het is voorbij. Moederke is stilletjes vertrokken.

FIEL- ( Erg ongerust ) Wat zegt mijnheer dokter?

BETTY- Ma is dood.

DOKTER- ( Handdruk ) Mijn innige deelneming, mijnheer Van Gestel.

FIEL- ( Verslagen ) Ben jij wel zeker, mijnheer dokter?

DOKTER- Ja, vriend.

( Dokter Muyldermans drukt ook Betty de hand. )

DOKTER- Mijn innige deelneming, mevrouw.

BETTY- Dank je, dokter.

DOKTER- Moeder was een flinke vrouw.

FIEL- ( Onder de indruk ) Zo maken ze er geen tweede meer.

DOKTER- Jullie mogen terecht fier zijn over haar. Ik bezorg jullie zo haast mogelijk een overlijdensakte.

FIEL- Wat zegt mijnheer dokter, Betty?

BETTY- Hij bezorgt ons een papier voor het gemeentehuis. Jij moet je daar niks van aantrekken. Johan en ik regelen dat wel.

FIEL- ( Verslagen blijft hij Rozeke bezien. ) Dat is nu het leven!

DOKTER- Kan ik jullie nog met iets van dienst zijn?

BETTY- Niet dat ik weet, dokter.

DOKTER- Als vader straks iets zou nodig hebben, een slaapmiddel of zo, mag je thuis altijd eens aanbellen.

BETTY- Wij vangen hem zo goed mogelijk op. Het wasgerei ligt klaar in de badkamer.

DOKTER- Dank je.

( Even verdwijnt de dokter in de badkamer. )

- FIEL- ( Slaat zijn ogen niet van Rozeke af ) 't Is precies of Rozeke slaapt.
- BETTY- Dat is ook zo.
- FIEL- Moet jij Johan niet gaan inlichten?
- BETTY- Zo gauw de dokter weg is.
- FIEL- Doe gerust, ik blijf bij ma.
- BETTY- Ik ben zo terug.
- ( Betty gaat naar de trap. )
- BETTY- Graziëlla?
- ( Meteen gaat Graziëlla tot bij Betty. Betty fluistert haar iets in het oor. Graziëlla begeeft zich meteen naar Fiel. Betty daalt af naar de woonkamer. )
- BETTY- Ma is dood.
- ANGELE- ( Met een lijkbiddersgezicht ) Het was te verwachten.
- JOHAN- Weet vader het al?
- BETTY- De dokter heeft het hem verteld. Graziëlla is nu bij hem.
- ANGELE- Wij moeten het funerarium verwittigen.
- BETTY- ( Geprikkeld ) Zouden wij niet wachten, tot de dokter is vertrokken?
- ANGELE- Het lijk moet toch op tijd worden afgelegd.
- BETTY- ( Ietwat opgewonden ) Pa mag ma toch nog eens zien?
- ANGELE- Natuurlijk.
- ( De dokter komt uit de badkamer. )
- DOKTER- Veel sterkte, mijnheer Van Gestel.
- ( Fiel heeft zoveel aandacht voor Rozeke, dat hij de dokter niet heeft gehoord. )
- GRAZIELLA- Bedankt, dokter.
- ( Dokter Muyldermans begeeft zich nu naar de woonkamer. )
- DOKTER- Nogmaals mijn innige deelneming. Tot ziens, allemaal.
- ( Lutgard helpt de dokter naar buiten. )
- ANGELE- ( Op Lutgard duidend ) Meent zij hier de zaken weer te

moeten regelen?

FERNAND- De volgende dagen zullen wij haar hier best kunnen gebruiken.

ANGELE- Johan en ik regelen het funerarium en de begrafenis.

JOHAN- Willen wij eerst eens naar moeder gaan kijken?

ANGELE- Doen jullie gerust. Ik kan daar niet zo best tegen.

JOHAN- Ga jij eens mee, Fernand?

( Johan en Fernand gaan samen naar de slaapkamer. )

ANGELE- Moeder moet met stijl worden begraven.

BETTY- Jij bedoelt?

ANGELE- Wij moeten zorgen voor een ceremoniemeester met kennis van zaken.

BETTY- ( Verontwaardigd ) Wij gaan er toch geen show van maken,... of een carnaval?

ANGELE- Alleen maar een plechtigheid met stijl!

BETTY- ( Ironisch ) Toch weer geen gehuurde kostuums?

ANGELE- En waarom niet?

BETTY- ( Opgewonden ) Begin weer niet, hè Angèle!

ANGELE- Dat zie je tegenwoordig toch op meerdere plaatsen.

BETTY- ( Opgewonden ) Wat ze op een ander doen, interesseert mij niet! Onze Fernand loopt op de begrafenis van zijn ma niet in een kostuum, dat niet van hem is! En bij Jeroen moet ik met zo'n flauwe kul zeker niet voor de dag komen!

( Lutgard komt terug in de woonkamer. )

LUTGARD- Misschien kan ik best de slaapkamer wat in orde gaan brengen.

BETTY- Ik denk niet, dat daar veel in de weg ligt.

LUTGARD- Moet er niks worden bijgehaald? Kaarsen, of een kandelaar of zo?

BETTY- Zorg maar, dat de bezoekers hier op tijd een tas koffie krijgen.

( De bel van de voordeur rinkelt. )

BETTY- ( Lichtjes ironisch ) Het nieuws van ma haar dood doet wel heel rap de rondel!

( Lutgard gaat opendoen. )

ANGELE- Moet vader zich niet wat deftig kleden?

BETTY- Mankeert er iets aan zijn kledij?

ANGELE- Met al dat bezoek, dat hier gaat binnenkomen!

BETTY- Waarom moet hij zijn eigen anders voordoen dan hij is?  
Laat hem maar zoveel mogelijk met rust, hij heeft nu  
andere zaken aan zijn kop!

( Lutgard laat burgemeester Jennes binnen. )

JENNES- Excuseer, dames, dat ik hier zo ongelegen kom binnen-  
vallen. Ik wist niet van het overlijden van mevrouw.  
Mijn innige deelneming.

BETTY- Dank je.

JENNES- Het moet jullie wel bijzonder zwaar vallen.

ANGELE- ( Met een lijkbiddergezicht ) Uiteraard, mijnheer de  
burgemeester. ( Tot Lutgard ) Ga Johan boven eens ver-  
wittigen, dat mijnheer de burgemeester hier is.

JENNES- ( Onwennig ) Ik kom wel eens terug op een andere keer.

ANGELE- Jij stoort helemaal niet. Ga zitten!

JENNES- Heel even dan.

( Lutgard gaat naar boven. )

ANGELE- ( Tot Betty ) Johan moet met vader nog naar de bank!

BETTY- Waarom?

ANGELE- Om zijn geld nog gauw te camoufleren!

BETTY- Welk geld?

ANGELE- Zijn spaargeld, zijn kasbons, en zo.

BETTY- Jij denkt toch niet, dat hij van die achthonderd en  
zoveel euro in de maand ooit iets heeft overgehouden?

ANGELE- Dat weet ik niet.

BETTY- Dan weet jij het nu!

ANGELE- Op alles wat hij officieel bezit, moet hij registratie-  
rechten betalen!

BETTY- Dan doet hij dat!

ANGELE- Dat is toch allemaal weggegooid geld!

BETTY- Van wat pa bezit, kan hij niet veel weggooien.

ANGELE- ( Gewichtig ) Een euro is een euro!

JENNES- ( Voorzichtig ) Ik kan niet zeggen, dat Angèle ongelijk heeft.

BETTY- Pa blijft nu bij zijn vrouw. Wat er straks of morgen-vroeg gebeurt, zien wij nog wel!

( Lutgard verwittigt voorzichtig Johan, die op zijn beurt Fernand verwittigt. Beiden komen ze nu naar beneden. Even nog blijft Lutgard vol eerbied bij het bed van Rozeke. )

JENNES- Mijn innige deelneming, heren.

ANGELE- Is Lutgard nog altijd niet bezig met koffie te zetten?

BETTY- Heeft dat nu zo'n haast?

JENNES- ( Wat onwennig ) Mijn aanwezigheid hier is heel toevallig. Eigenlijk kwam ik, om de feestrede van volgende week even door te nemen

JOHAN- Die van de diamanten bruiloft?

FERNAND- Die mogen wij nu vergeten.

JENNES- Dat is erg jammer. Ik had juist zo'n mooie speech in mekaar gestoken.

ANGELE- Wanneer is de begrafenis?

BETTY- ( Ietwat schamper ) Dat konden wij moeilijk regelen, voor ma dood was!

ANGELE- ( Ietwat enthousiast ) Best is, dat wij die laten doorgaan op de dag van de bruiloft!

JENNES- Waarom?

ANGELE- Ieder van ons heeft zich al vrijgemaakt voor die dag. De gehuurde taxi's gebruiken wij voor de begrafenis. En van het feestmaal in "De Markies" maken wij een uitgebreide koffietafel!

BETTY- ( Erg ironisch ) En de disk-jockey vragen wij, kerkmuziek te draaien.

ANGELE- Jij moet dat alweer niet in het belachelijke trekken!

BETTY- ( Opgewonden ) Wie trekt er hier iets in het belachelijke?

ANGELE- Die toespraak van mijnheer de burgemeester kan toch evengoed op het kerkhof bij het graf worden gehouden.

- JENNES- Ik zal ze dan wel wat moeten aanpassen, ze is nogal aan de komische kant. Dat van dat vergeten kerkboek in de maïs bijvoorbeeld, zal ik er dan moeten uitlaten.
- ANGELE- ( Wat enthousiast ) Ik voel iets voor een korte toespraak bij het graf.
- BETTY- ( Ietwat schamper ) Erzonder zal mijnheer de burgemeester ook wel voldoende stemmen halen binnenkort.
- JENNES- In de kerk na de dienst heb ik ook al meerdere keren het woord gevoerd. Dat komt ook heel goed over.
- BETTY- ( Opgewonden ) Laat maar.
- JENNES- ( Ontgoocheld ) Jullie beslissen natuurlijk. Alleen maar jammer van de tijd die ik er heb ingestoken.  
( Plots ) Ik laat jullie nu bezig. Een van de volgende dagen kom ik nog eens langs met een aangepaste speech. Als jullie die hebben gehoord, veranderen jullie wellicht van gedachten.  
  
( Lutgard daalt van de trap. )
- JENNES- Nog veel sterkte, allemaal!
- ANGELE- Ik laat je even uit, mijnheer de burgemeester.
- JENNES- Ik vind de weg wel.  
  
( Lutgard vergezelt de burgemeester. )
- JOHAN- Wat doen wij met vader?
- ANGELE- Laat die nog maar wat bij moeder zitten.
- JOHAN- Ik bedoel vannacht.
- ANGELE- Dan heeft hij toch zijn bed. Moeder is dan allang overgebracht naar het funerarium.
- BETTY- Pa kan hier toch niet alleen achterblijven!
- ANGELE- Graziëlla is bijna verpleegster. Zij kan best bij hem blijven.
- FERNAND- Dat is een oplossing voor één nacht. En daarna? Pa kan hier niet alleen blijven voor de rest van zijn dagen.
- ANGELE- Er zijn toch bejaardentehuizen.
- BETTY- Daarmee kunnen wij zomaar niet voor de dag komen. Zo iets moet stilaan worden voorbereid.
- JOHAN- Misschien kunnen wij vader zelf eens polsen, hoe hij zijn toekomst ziet.
- FERNAND- In geen geval blijft hij hier vannacht alleen!



BETTY- Natuurlijk niet!

ANGELE- Nu Graziëlla bij haar tandarts is ingetrokken, hebben jullie toch een kamer vrij.

BETTY- Wij zijn die volop aan het herinrichten. Het bed is uitgebroken, en het behangpapier afgetrokken. Alles ligt er overhoop.

JOHAN- ( Voorzichtig ) Kunnen jullie dat niet wat provisoir terugzetten?

BETTY- ( Verontwaardigd ) Wij gaan pa toch niet onderbrengen in een rommelkot!

ANGELE- 't Is toch maar voor een korte tijd.

BETTY- ( Resoluut ) Zelfs geen uur!

FERNAND- Jullie hebben toch ook meer dan één gemeubelde slaapkamer.

ANGELE- Ah neen! Ik moet iedere morgen heel vroeg naar mijn werk! Ik heb geen tijd, om mij met vader bezig te houden!

FERNAND- En Johan? Tenslotte is het zijn pa.

ANGELE- Johan kan onverwacht worden opgeroepen voor een zieke koe!

BETTY- Die koe gaat voor?

( Lutgard komt terug de kamer binnen. )

ANGELE- ( Plots ) En Lutgard is er ook nog! Zij kan hier af en toe eens binnenspringen, om te zien hoe het met vader is gesteld.

BETTY- ( Verontwaardigd ) Wij gaan dit toch niet overlaten aan vreemden?

ANGELE- ( Opgewonden ) Kom jij dan af en toe eens zien!

JOHAN- Of Graziëlla.

LUTGARD- Zoeken jullie onderdak voor Fiel?

ANGELE- ( Ietwat enthousiast ) Heb jij nog plaats?

LUTGARD- Voor hoelang?

ANGELE- Hooguit enkele dagen! Tot vader een definitief onderkomen heeft gevonden.

BETTY- ( Verontwaardigd ) Angèle, ben jij nu helemaal op je kop gevallen?

LUTGARD- Mijn drie kinderen slapen nu apart, maar de jongste twee kunnen wel enkele dagen het bed delen.

ANGELE- ( Wat in haar nopjes ) Wat vind jij daarvan, Johan?

BETTY- ( Opgewonden, tot Angèle ) Ben jij niet beschaamd?

( In de slaapkamer )

FIEL- Graziëllake, haal jij mij beneden eens een tas koffie?

GRAZIELLA- Met alle plezier, opa.

FIEL- Jij weet, hoe ik hem het liefst drink.

GRAZIELLA- Ik ben zo terug.

( Graziëlla begeeft zich naar de woonkamer. )

FIEL- Eindelijk zijn wij nog eens efkens alleen, Rozeke. Zij zetten aaneenaan iemand bij ons, precies of wij het alleen niet meer aankunnen. Zestig jaar lang lukte dat toch, en zo ineens zou dat niet meer gaan? Na jouw begrafenis mogen zij met mij aanvangen, wat zij willen. Maar zolang wij hier nog bijeen zijn, moeten zij ons met rust laten. Spijtig dat jij niet meer kunt antwoorden, jou verstond ik van de eerste keer. Vanavond en vannacht blijf ik hier bij jou zitten, wij onder ons getweeën. Ik zal je handen wat in de mijne houden, dan hebben ze het wat minder koud. Samen op onze bank in de hof gaan zitten, is nu voorbij. Ik ga mij daar alleen voelen. Of wij zouden je moeten begraven in onze hof onder de kersenboom. Dan kon ik nog altijd met jou praten, en dan konden wij nog gelijk naar het gefluit van de merels luisteren. Dat zou iets zijn, hè Rozeke! Neen, Rozeke, ik ga jou niet alleen laten.

( In de woonkamer )

ANGELE- Wat denken jullie dan van een bejaardentehuis?

FERNAND- Toch niet meer vanavond!

ANGELE- Op elk moment van de dag ben je daar welkom. En daarbij, wij kunnen zeggen, dat het gaat om uitzonderlijke omstandigheden. ( Raakt in haar element ) Tegenwoordig is het daar ver van slecht. Vroeger, in de tijd van de nonnen, had je daar niets in de pap te brokkelen. Toen was je daar een nummer. Maar tegenwoordig...!

BETTY- ( Nogal sarcastisch ) Zorg dan maar, dat jij daar zo gauw mogelijk voor jezelf hebt gereserveerd. Daar moest eens geen plaats meer zijn later!

JOHAN- ( Vastbesloten ) Vannacht slaapt vader thuis in de lo-geerkamer!

ANGELE- ( Weet zich nog ietwat in te houden ) Wablief?

- JOHAN- ( Met volle overtuiging ) Vannacht slaapt vader bij ons thuis!
- ANGELE- ( Vastbesloten ) Dat zullen wij eens zien!
- JOHAN- Dat zullen wij zeker eens zien! Jij en hij! En anders geen van beiden!
- ANGELE- ( Hem uitlachend ) Dat meen jij toch niet?
- JOHAN- ( Vastbesloten ) En of ik het meen!
- ANGELE- Arme Johan Van Gestel! Waar zou jij staan zonder mij?
- JOHAN- Ongeveer evenver als nu!
- ANGELE- ( Sarcastisch ) Wil jij misschien opnieuw dat bekrompen, boerenbuiten dierenartsje worden van voor mijn tijd? Is het dat, wat jij wil?
- JOHAN- ( Kwaad ) Naar huis jij!
- ANGELE- Dat armzalige, meelijwekkende mannetje met die stront aan zijn botten?
- JOHAN- ( Woedend ) Eruit, zeg ik je!
- ANGELE- ( Woedend ) Dit zet ik je betaald!
- JOHAN- ( Woedend ) Maak dat ik jou nooit meer zie!
- ( Johan gooit Angèle aan de deur. )
- ( In de slaapkamer )
- FIEL- Beneden zitten ze mekander precies in het haar, Rozeke. Hopelijk is het niet voor onze erfenis, wij hebben geen frank. Een mens zijn leven is zo kort, en nog vinden sommigen de tijd om ruzie te maken. Zo dom zijn wij nooit geweest, hè kind. Daarvoor hebben wij mekander al mijn leven veel te gaarne gezien. ( Plots ) Zij zullen jou hier toch niet komen weghalen, om je naar een dodenhuis te brengen?! Ah neen, dat nooit! Voor die korte tijd, dat wij nog kunnen bijeen zijn!
- ( Betty en Graziëlla komen naar boven. Graziëlla begeeft zich naar de badkamer. Betty gaat tot bij Fiel. Zij geeft hem de gevraagde koffie. )
- FIEL- ( Wat in paniek ) Rozeke moet hier blijven! Jullie mogen haar nog niet laten wegbrengen!
- BETTY- Dat zijn zaken voor later. Eerst gaan wij voor jou zorgen!
- FIEL- Ik heb niks vandoen!
- BETTY- Jij gaat nu met ons mee naar thuis!

- FIEL- ( Protesterend ) Dat is niet vandoen!
- BETTY- Jij kan hier vannacht niet alleen blijven!
- FIEL- Rozeke is er toch!
- BETTY- ( Kordaat ) Fernand slaapt vannacht op de canapé, en jij ligt bij mij in bed!
- FIEL- ( Koppig ) Dat is toch niet nodig!
- BETTY- ( Kordaat ) En probeer niet tegen te werken, pa! Deze keer lukt dat niet! Graziëlla is bezig, je koffer te pakken. Ik ga haar wat helpen, ik ben zo terug.
- ( Betty begeeft zich resoluut naar de badkamer. )
- FIEL- Heb jij die toon gehoord, Rozeke? Ik vrees, dat er niet veel tegen te beginnen valt.
- ( Plots beziet Fiel de balkondeur. Op de tippen van de tenen begeeft hij zich ernaartoe. Hij brengt de pomp van de balkondeur naar boven, en stelt voorzichtig vast, dat de deur nu open is. Dan zet hij de deur vast tegen. Meteen keert hij terug naar het bed. )
- FIEL- Ik heb de balkondeur gewoon tegen gezet. Ik doe nu, of ik met hen meega. Maar vannacht als de anderen slapen, muis ik er daar stillekes vanonder. Ik klim hier langs het balkon naar binnen, en ik kom weer bij jou zitten. Je hoeft niet ongerust te zijn, als ik efkens achterblijf! Komen doe ik!
- ( In de woonkamer )
- LUTGARD- Als Rozeke vertrokken is naar het funerarium, sluit ik hier wel af.
- FERNAND- Vergeet dan niet, de deuren en de ramen nog eens allemaal goed te controleren.
-